

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI b e l f ö l d i h i r e k

1961. június 1.

bb. 1. magyar tudós kísérletei a bcg-nél is hatásosabb védőoltás kidolgozására

1 ms/tm/gy/sr

1961. június 1.

a tuberkulózis elleni küzdelemben jelentős szerepet játszik a calmette által felfedezett bcg vaccina, amellyel ma már számos országban kötelezően oltják a gyermekeket és ezzel lényegesen sikerült csökkenteni a gyermekkori tbc-s megbetegedéseket. a tudomány azonban nem áll meg, és a bcg vaccina alkalmazásával egyidőben megindultak a kutatások még hatásosabb vaccina előállítására. a magyar tudományos akadémia kísérleti orvostudományi kutató intézetében 1958 óta folytatnak ilyen irányú kutatásokat weisfeiler gyula akadémiai levelező tag vezetésével. a kutatások az elmúlt évben fejeződtek be. weisfeiler professzor a következőket mondta erről a munkáról a magyar távirati iroda munkatársának.

- a calmette-féle bcg törzs az élő vaccinák csoportjába tartozik. a védettséghez - hasonlóan a gyermekbénulás ellen alkalmazott sabin vaccinához - a betegséget okozó gyengített baktériumtörzs vezet. a gyengített törzs ártalmatlan, fertőzésre nem képes, de a szervezet ellenállását jelentősen fokozza.

- minden új vaccinánál a tökéletesítésnek két utja van. az egyik, hogy a meglévő oltóanyagot a lehető legjobb hatásokkal tudjuk alkalmazni, a másik irány pedig az, hogy a védőoltásra alkalmasnak talált törzssel ne elégedjünk meg, igyekezzünk helyette jobbat találni.

- a tuberkulózis elleni védőoltással 1932 óta foglalkozom. két és fél évtizeden át a szovjetunióban dolgoztam. a bcg-vel folytatott kutatásaim jó részét már a gyakorlat is értékesíti. így például a bcg vaccinának nagy hátránya, hogy a gyengített baktériumok nagyon hamar elvesztik életképességüket. ez a szállításnál, vagy a hűtőszekrényben történő tárolásnál sok nehézséget okoz. kísérleteink során liofilizált, vagyis fagyasztva szárított bcg-t állítottunk elő. a fagyasztva szárított vaccina egy évig megtartja életképességét, ezért ma már sok helyen használják. az országos közegészségügyi intézetben is folytatnak kísérleteket hazai bevezetésére.

- amikor calmette 40 évvel ezelőtt kidolgozta a bcg oltást, nem válogatta ki a tuberkulózist okozó mycobaktériumtörzsek közül a legalakalmasabbakat, hanem megmaradt az első olyan törzsnél, amelytől jó eredmények voltak várhatóak. ezért meg volt a remény, hogy bcg-nél hatásosabb oltóanyag előállítására alkalmas törzset találjunk.

/folyt. köv./

Se

bb. 1. / magyar tudós.... 1. folyt./ gy

csaknem 30 évi munkámban számos gyöngített tuberkulózis-bacillus törzset vizsgáltam. 1953-ban - 20 éves munka után - sikerült olyan törzset kitenyészteni, amellyel most már majdnem 8 éve folytatott kísérleteim meghozták a várt, a bcg-nél jobb eredményeket. ezt az ugynevezett 115-ös számú törzset még a szovjetunióban tenyésztettem ki, majd 1958-ban hazatérve magammal hoztam, hogy itthon folytassam vele a munkát.

- a további tanulmányok meggyőztek arról, hogy a törzs teljesen ártalmatlan, köztudomású a majmok rendkívüli érzékenysége a tuberkulózis-fertőzés iránt. azt lehet mondani, hogy ha a majom-kísérletben egy ilyen vakcina ártalmatlan, akkor nyugodtan mondhatjuk, hogy az emberre nézve is az. ezekben a kísérletekben az embernél szokásos vakcina-adag százszorosát adtuk és hosszú hónapokig figyeltük a kísérleti állatokat.

- az új vakcina hatásosságáról ugyancsak majmokon végzett ellenőrző kísérletekkel győződünk meg. az egyik csoportnak bcg-t adunk, a másiknak az új 115-ös gyöngített törzset, a harmadik csoport nem kapott semmiféle oltást. az oltás után mindhárom csoportot tuberkulózis bacilusokkal fertőztük. három hónap után az élettelen majmognál megállapítottuk, hogy milyen mértékben kapták meg a tuberkulózist. az eredmény azt mutatta, hogy a 115-ös törzs hatékonysága felülmúlta a bcg-vaccinát. tüdőtuberkulózist például az új vaccinnával oltottaknál nem találtunk. a lép megnagyobbodása is csak a bcg-vel oltott állatoknál volt tapasztalható, kivéve az egyik olyan, 115-össel oltott állatot, amelyről kiderült, hogy már a védőoltás előtt tuberkulotikus volt. a legnagyobb elváltozásokat természetesen az oltatlan majmokon tapasztaltuk.

- az állatkísérleteket ezzel befejeztük. a közzétett eredmények iránt a külföld is érdeklődik, a szovjetunió kívül prágában és berlinben folytatnak hasonló munkát, sőt lengyel és kanadai kutatók is kérték tőlünk a 115-ös törzset. a 115-ös törzsnek a bcg-vel szemben az a további előnye, hogy emberi tuberkulózis-bacilusból eredt, míg a bcg vaccinát szarvasmarha-tuberkulózist okozó törzsből kapta calmette.

- a kísérletek befejezése természetesen nem azt jelenti, hogy az új védőoltást minden további nélkül be lehet vezetni. a legdrágább értékről, az emberről lévén szó, az egészségügyi minisztérium csak akkor vezethet be új oltóanyagot, ha megfelelő időn át folytatott kísérletek teljesen meggyőzők a vakcina ártalmatlanságáról és hatásosságáról.

/folyt. köv./

Se

19,37
23,50

- 2 -

bb. 1. / magyar tudós.... 2. folyt./ gy

az egészségügyi tudományos tanács mikrobiológiai bizottsága a vaccinát kipróbálásra ajánlotta az egészségügyi minisztériumnak. ha a kellő óvatossággal és gondos ellenőrzéssel folytatott próba sikerrel jár, akkor néhány éven belül általánosan is be lehet vezetni a bcg-nél hatásosabb vaccinát.

/mti/

..

bb. 2. pénteken kispesten sorsolják a lottót

i kf/kf/gy/vg

1961. június 1.

a hónap első lottó sorsolását, június 2-án, pénteken délután 10 órai kezdettel kispesten az ifjú gárda művelődési otthonban / 19. gábor áron utca 22. sz. / rendezi a sportfogadási és lottó igazgatóság. ezuttal a 22. játékhét nyerőszáma és a májusi tárgynyerményeket sorsolják. a jutalom sorsoláson a 21. játékhét szelvényeire 758 nyermény - köztük főnyerményként öt lakás, két személygépkocsi és egy bárhol felépíthető családi ház - jut a szerencsés lottózóknak.

/mti/

..

bb. 3. tizenöt hétfői különvonatot indít az ibusz júniusban

i tz/gg/gy/vg

1961. június 1.

elkészült a ibusz júniusi hétfői különvonatainak menetrendje. eszerint június 4-én fonyódra, badacsonyba, porvacsész-
nekre és egerbe, 11-én fonyódra, badacsonyba, gyöngyös-mátrafüred-
re, 18-án fonyódra, badacsonyba, szegedre és pécsre, 25-én pedig fonyódra, badacsonyba, egerbe és miskolcra indít az ibusz különvonatokat a fővárosból.

/mti/

..

Se

19,40
23,55

- 3 -

bb. 4. jövedelmező gazdálkodás indul a mostoha talajadoottságu nógárdverőcén

1 áe/áe/gy/ká

1961. június 1.

nógárdverőce gyenge termőtalaju, hegyvidéki határában a mezőgazdaság csak szükösen tartotta el a lakosságot, jó része egyéb munkával kényszerült jövedelmét kiegészíteni. a községben a korábban alakult két szakcsoport, a málnatermesztő és juhtenyésztő gazdák mutatták meg először a jövedelmező gazdálkodásnak ezen a vidéken járható útját. az ő ösztönző példájuk hozta létre a télen a község első közös gazdaságát, amelyben 206 kistermelő szövetkezett. az új közös gazdaság a reménység tsz a szakcsoport példájára nagyarányu juh- és szarvasmarhatenyésztésre, valamint málnatermelésre rendezkedik be. a tavaszi munkák mellett már készülnek nagyszabásu terveik megvalósítására. a málnatermesztő- és juhtenyésztő szakcsoport elhatározta, hogy ősszel egyesül a reménység tszcs-vel és rendelkezésére bocsátja a 30 holdas, egybefüggő telepített málnását és a 300 juhot. a reménység tszcs tagjai addig a szövetkezeti közös alapra mintegy 400 000 forintot gyűjtenek össze, amelyből tenyészjuhokat és szarvasmarhákat vásárolnak, a dus hegyi réteket, legelőket is megjavítják akkora, s előkészítik a területet újabb málnás telepítésekre. az új közös gazdaság törekvéseit érdeklődéssel figyeli és segíti az egész község: a helybeli kisiparosok társadalmi munkában vállalták a szükséges gazdasági épületek, a tágas juhodályok és szarvasmarhaistálló elkészítését. az ehhez szükséges építőanyag jelentős részét is a helyben feltárt és a tagok magántulajdonában levő készletekből adták össze.

/mti/

..-

bb. 5. több mint ezer „tisza, rendes osztály,, a budapesti általános iskolákban

1 hi/sze/gy/sr

1961. június 1.

budapesten ma már valamennyi, felső tagozattal rendelkező általános iskolában, továbbá a középiskoláknak több mint a felében működik vöröskereszt-szervezet. elősegítik az ifju egészségőrök képzését, valamint a „tisza iskola - egészséges ifjuság,, mozgalom szélesedését. a mozgalom célja: a tanuló-ifjuság egészségügyi szemléletének fejlesztése, az iskolák közegészségügyi viszonyainak állandó javítása. a mozgalmat a művelődésügyi minisztériummal, az egészségügyi minisztériummal, az uttörő szövetséggel és a nőtanácsal egyetértésben a magyar vöröskereszt irányítja, amelynek iskolai szervezeteit hathatósan támogatják a szülői munkaközösségek.

/folyt. köv./

19,48

24,00

- 4 -

52

bb. 5. / több mint ezer..... folyt./ gy

a 6. keületben a tiz általános iskola valamennyi kisdíákja - összesen mintegy nyolcezer tanuló - résztvesz a mozgalomban, s mintegy nyolcszáz, elsősegélynyújtó tanfolyamot végzett ifju egészségőr vigyáz az iskolák tisztaságára.

a mozgalom eredményeként több budapesti iskolában minden tanulóknak van saját kéztörölkője, ivópohara. a tizórait szalvétában, vagy nylonzacskóban hordják, az osztálytermeket virágokkal, zöld növényekkel díszítik. az ifju egészségőrök minden nap tisztán adják át a tantermet a váltó osztálynak. számos iskolában mosdókat, higienikus fali ivókutakat szereltek fel. a labda utcai fiu-iskola szülői munkaközösségei 1 200 forint értékű tisztasági és egészségügyi felszerelést juttattak az osztályoknak, s másutt is hasonló mértékű adomány és társadalmi munka segíti az ifjusági vöröskeresztet és a tisztasági mozgalmat. eddig a budapesti általános iskolákban több mint ezer osztály nyerte el a „tisza, rendes osztály,, címet.

/mti/

..-

bb. 6. kis-szériában készülő modern bakfisruhák, könnyű nyári gyermekruhák és ujjvonalu iskolaköpenyek - a kereskedelem az iparral közösen bővítik a gyermekruhák választékát

1 ta/tr/gy/vg

1961. június 1.

a kereskedelem az idén a ruhagyárakkal közösen bővítik, színesíti a tavaszi-nyári gyermekruhák választékát. a bakfisoknak nyárra már sokféle modern-vonalu, kimondottan kis szériában készülő ruhát gyártanak. ezeket a fővárosban egyelőre csak három szaküzlet árulja, a lenin köruti, a martinelli téri és a váci utcai hífehérke bolt. a fiuknak 3 évestől 16 éves korig vászon, színes allon és kockás mosóanyagból ingkabátokat készítenek. bővítik az idén az iskolaruhák választékát is. a legtöbb köpny már hétnyolcados, a kisebbeknek fazonnélküli, a nagyobbaknak pedig raglánszabásu változatban gyártja az ipar. a politechnikát is tanuló fiuk részére ugynevezett melles nadrágokat áruljanak. a középiskolás serdülő lányok iskolai öltözködését csinos trapézvonalu iskolaköpenyekkel teszik változatosabbá.

/mti/

..-

20,03

24,05

- - 5 -

bb. 7. már galambtojás nagyságu a szabolcsi jonathán

vid j/gy/ká

1961. június 1.

tíz éve nem volt ilyen kedvező az időjárás a jonathán-alma fejlődésére - állapították meg a szabolcsi kertészek. elmaradt a májusi fagy, a nyírséget rendszeresen sújtó aszály, esőből is sokkal több hullott a nyírségre, mint az elmúlt esztendő hasonló időszakában. a párás időjárást kedvelő jonathán gyorsan fejlődik: alig 3 héttel ezelőtt volt a gyümölcskötés ezen a tájon, s a termés galambtojás nagyságu. több állami gazdaságban elemző kísérleteket végeztek, s megállapították, hogy a nitrogénben gazdag májusi csapadék „hizlalja”, az almát, a fák levelei vatagabbak, nagyobb a zöldfelület, jobb az anyagcsere. a nagyüzemi gazdaságokat a biztató kilátások még jobb munkára serkentik. gondos növényvédelemmel igyekeznek a termés minőségét tovább javítani.

/mti/

20,03
24,10

- 6 -

bb. 8. újabb témákon dolgoznak a tit szakosztályai - fokozzák a falusi ismeretterjesztő munkát

1 hi/sze/gy/sr

1961. június 1.

a tudományos ismeretterjesztő társulat szakosztályai - a legutóbb lezajlott küldöttgyűlés utmutatásai alapján - hozzáfogtak a következő oktatási idény feladatainak kidolgozásához.

a műszaki szakosztályok munkatervük szerint nagyobb figyelmet fordítanak a műszaki propaganda és ismeretterjesztés szélesítéséhez. a korábbiakban nagy hiányosságot jelentett, hogy az országban található műszaki filmekről katalógus nem állt rendelkezésre. a műszaki filmek jegyzékét összeállították, valamennyi szakosztálynak megküldték, s így remélhető, hogy az eddigieknél sokkal nagyobb számban fognak az előadásokhoz műszaki filmeket is vetíteni. a tit országos választmánya mellett műszaki írói csoport alakult, amely feladatául tűzte, hogy népszerű ismeretterjesztő könyvekkel és cikkekkel segíti elő a műszaki propagandát. fokozzák a falusi ismeretterjesztő munkát is. elsősorban gépbemutatókkal egybekötött gépkezelési és karbantartási előadásokat terveznek.

a közgazdasági ismeretterjesztés bővítésére továbbra is rendeznek előadássorozatokat, s a közgazdasági szabadegyetemen és a hasonló témákkal foglalkozó munkásakadémiákon kívül megszervezik a belkereskedelmi, a termelészövetkezeti, az üzemgazdasági, s az ifjusági akadémiákat is. kiadványt szerkesztenek a magyar népgazdaság fejlődéséről, amely a soron következő tervidőszak leglényegesebb problémáit tárgyalja. külön kiadványban jelenik meg a munkás és életkörülményei, továbbá a munkaszervezés az építőiparban című téma. ezenkívül agrárgazdasági kiskönyvtár-sorozat kiadását is tervezi a tit.

az agrártudományi szakosztályok gondoskodnak arról, hogy a területükön lehetőleg minden tsz-ben vagy tsz-községben legyen rendszeres agrártudományi ismeretterjesztés. ezt a helyi viszonyoknak megfelelően szakosítják. megrendezik például a termelészövetkezeti vezetők akadémiáját, a brigádok, munkacsapatok és termelészövetkezeti fiatalok számára előadássorozatokat.

/ folót. kövma/

8.10.

9.11.

Zseli

- 7 -

bb. 8. / újabb témákon.... folyt./ gy

a művészeti szakosztályainak munkatervében többi között jelentősnek ígérkezik az ifjúság körében folytatandó képzőművészeti ismeretterjesztés programja. vársétákat és tárlátogatásokat szerveznek ifjúsági csoportok számára, továbbá képzőművészeti és iparművészeti előadásokat tartanak diákotthonokban, ipari tanulóotthonokban. nagyon fontosnak tartják műemléki, helytörténeti és ezzel kapcsolatos régészeti előadások, séták rendezését fiatalok részvételével. faluhelyen kiállításokkal, képzőművészeti ismertetőkkal teszik tartalmasabbá és hasznosabbá az ifjúsági klubok életét.

/mti/

..

bb. 9. a balesetek megelőzéséről tárgyalt a vörös csillag traktor gyár üzemi tanácsa

1 sl/ke/gy/vg

1961. június 1.

a vörös csillag traktorgyárban az utóbbi időben számottevő összegeket költöttek munkásvédelmi beruházásokra, valamennyi gépet védőberendezésekkel szereltek fel, az elektromos kéziszerszámok villanyvezetékeinek feszültségét 42 voltra csökkentették, a darukat ugyancsak biztonsági felszerelésekkel látták el. a jelentős anyagi áldozatok ellenére nem csökkent lényegesen, sőt egyes helyeken növekedett a balesetek száma, ezért a gyár üzemi tanácsa a napokban megvizsgálta a sérülések okait. tornássy jános, a gyár igazgatója és az üzemi tanács több más tagja kifejtette, hogy elsősorban a nevelőmunka hiánya, a dolgozók figyelmetlensége okozza a legtöbb balesetet. bár a forgácsoló műhely valamennyi dolgozójának van védőszemüvege és arcvédője, ezeket a legtöbbben nem használják és a kipattanó forgács gyakran okoz sérüléseket. a kellő óvatosság hiánya miatt következnek be kisebb-nagyobb balesetek az áru szállítása közben is. az üzemi tanács a párt alapszervezeteket és a szak szervezeti műhelybizottságokat arra kérte, hogy felvilágosító szóval ösztönözzék a dolgozókat a balesetek megelőzésére.

az üzemi tanács ülése óta néhány alapszervezetben már a párttaggyűlés és a műhelyértekezlet napirendjére tűzték a baleset-elhárítás problémáját. a többi között elhatározták, hogy a meglevő beruházási összegekből még ebben az évben több emelővillás targoncát vásárolnak, amelyek a szállítási munkákat könnyítik és a baleseteknek is elejét veszik. a tanácskozáson résztvevő szocialista brigádok arra vállalkoztak, hogy nemcsak saját testi épségükre vigyáznak, hanem környezetüket is figyelmeztetik különféle szabálytalanságokra, a baleset veszélyére.

/mti/

..

- 3 -

8.20.
142

Zolt

8.17

bb. 10. a dunántul legnagyobb terményraktára épül nagykanizsán

vid j/gy/ká

1961. június 1.

nagykanizsán az egykori közraktárt több mint 10 millió forintos költséggel átépítik és jelentősen kibővítik. befogadóképességét tekintve, ez lesz a dunántul legnagyobb terményraktára. az ötemelet magas épületben 6 tárolószintet helyeznek el, és automatikus felvonókat, továbbá pneumatikus szállítóberendezéseket szerelnek fel. a 2 200 vagon termény tárolására alkalmas raktár építői bevezették a két műszakot, s így a tervek szerint már szeptember elejére átadhatják az új létesítményt.

/mti/

..

bb. 11. a 18. kerületi diákok olvasómozgalmának mérlege: egy év alatt 22 340 kötet könyv

1 di/tr/gy/sr

1961. június 1.

a 18. kerület - pestlőrinc és pestimre - pedagógusai egy évvel ezelőtt az osztályfőnöki órákon és uttoró összejöveteleken szóbahozták diákjaik előtt: nem volna-e kedvük az eddiginél szervezettebb formában ismerkedni, barátkozni az irodalommal. a gyerekek örömmel fogadták a kezdeményezést, s hamarosan a kerület valamennyi általános és középiskolájára kiterjedő olvasómozgalom bontakozott ki. a tanárok, tanítók együttműködve a könyvtárakkal meghatározták azokat a műveket, amelyek felkelthették egy-egy korosztály érdeklődését, s amelyek kellő példányszámban rendelkezésre álltak. az ajánlott könyvek az általános iskolákban felolelték a mai magyar és külföldi gyermek, valamint ifjúsági irodalom legszebb alkotásait, s kiterjedtek a klasszikus munkákra is. megfelelő választékról gondoskodtak a középiskolások számára is. a diákok azután beszámozták tanáraiknak az olvasottakról és véleményükről, élményeiket naplószerűen írásban is rögzítették.

a 18. kerületi diákok olvasómozgalmának egyévi mérlege: 1 869 általános és középiskolás összesen 22 340 könyvet olvasott el. az általános iskolások átlagosan 11 szépirodalmi munkával ismerkedtek meg. az olvasómozgalom eredményeit az idei könyvhét alkalmából hirdették ki. ugyanakkor gyermek-könyvkiállítás is rendeztek a kerületben. a legjobban sikerült olvasónaplók készítőit pedig a tanács oktatási osztálya megjutalmazta.

/mti/

..

- 9 -

8.50.

851

Zolt

bb. 12. több mint háromszáz vendéglátóipari technikai diák vesz részt nyári gyakorlaton - a legjobbak a tihanyi motelben és füreden dolgoznak

i ta/gk/gy/vg

1961. június 1.

a belkereskedelmi minisztérium irányítása alá tartozó kereskedelmi és vendéglátóipari technikumok hallgatói közül az idén nyáron is sokan vesznek részt gyakorlati munkában. az első-, másod- és harmadéves diákok a lakóhelyükhöz legközelebb eső üzletben, vagy vendéglátóhelyen sajátítják el a gyakorlati munka fogásait. a vendéglátóipari technikum hallgatóinak többsége a fővárosi nagy éttermekben és szállodákban ismerkedik a kiszolgálással, a portásmunkával vagy éppen a főzés tudományával. sokan dolgoznak majd a gellért szállóban, a gundel étteremben és a margitszigeti nagyszállóban.

a legjobb 33 vendéglátóipari technikai tanuló az elmúlt évhez hasonlóan az idén is a balatonon, a nagy nyaralási forgalomban tölti a négy gyakorlati hetet. ezek a fiatalok két brigádban a tihanyi motelben és az egyik reprezentatív füredi vendéglátóhelyen dolgoznak majd. az idén egyébként először már az első éves tanulóknak is kötelező a nyári gyakorlati munka.

/mti/

..

bb. 13. ujtípusu, olcsó szerfásépületek a szolnok megyei állami gazdaságokban

vid j/gy/cs

1961. június 1.

gyémánt gyula, az állami gazdaságok szolnok megyei igazgatóságának főagronómusa és czákó józsef építési előadó több olcsó szerfás épület terveit dolgozta ki. a mezőhéki állami gazdaságban e tervek szerint építették meg a téliesíthető szerfás sertésfiasztatót. a fiasztató építési és téliesítési költsége kutricánként 800 - 1 000 forint. a nagykunsági állami gazdaságban 60 vagon befogadóképességű, színszerű górépítettek olcsó szerfából, amely gépszínnek, magtárnak és kombájn szérűnek egyaránt alkalmas. a surjáni állami gazdaságban a két szakember terve alapján építették fel a szabadtartásos rendszerű önetetős növendékistállót. a szerfából készült, nádpadrólóval és kátránypapírral fedett növendékistállóban 140 jószágot nevelnek. ugyancsak elkészítették már a hordozható, tojófészkes vándor-báromfiól első példányait is. egy-egy ólban 100 tyukot helyeznek el. az ól építési költsége mindössze 1 000 forint.

/mti/

..

8.55.

- 10 -

859

bb. 14. elsikkasztotta a kisosz tagdíjakat

i bc/hmé/gy/sr

1961. június 1.

gyurics jános budapesti lakos pénzbeszedő a kisiparosok országos szövetsége egyik szakosztályánál. a tagsági díj beszedéséhez - elszámolásra - megfelelő mennyiségű bélyeget kapott. olyan személyek, akiknek tagdíjfizetési kötelezettsége megszűnt, tagsági könyvüket átadták gyuricsnak, hogy a központ-hoz továbbítsa. a pénzbeszedő a könyvekből a bélyeget kivette és újból eladta. összesen több mint 16 000 forint kárt okozott visszaéléseivel.

a központi kerületi bíróság sikkasztásért egy évi és nyolc hónapi börtönre ítélte gyurics jánost és kötelezte az okozott kár megtérítésére.

/mti/

..

bb. 15. középkori vasolvasztót találtak kőszegfalván

tm/gy/vg

1961. június 1.

a kohászati történeti bizottság 10. - 12. századbeli vasolvasztót tárt fel kőszegfalván. a vasolvasztót a diósgyőri központi kohászati muzeumban állítják ki. a múlt évben feltárt imolai hasonlókorú vasolvasztó mellett.

/mti/

..

bb. 17. ötvenötmillió forint értékű gépet vásárolnak a hajdusági termelőszövetkezetek

vid kz/gy/mi

1961. június 1.

hajdu-bihar megye termelőszövetkezetei több mint 55 millió forintot költenek az idén gépvásárlásra. leginkább a könnyű traktorok iránt érdeklődnek, mert ezek a szállítástól a növényápolásig szinte minden munkára alkalmasak. csaknem 150 könnyű traktorral bővítik ebben az évben saját gépparkjukat. az aratás megkezdése előtt 46 aratógépet is vásároltak a hajdusági termelőszövetkezetek. az idén már igen sok termelőszövetkezet vásárol különböző munkagépeket is: főképpen ekéket, tárcsákat és vetőgépeket.

/mti/

..

8.57.

- 11 -

806
909

bb. 16. a sztálinvárosi, a komáromi, a pécsi, az ózdi és a békéscsabai városi vízvezeték-hálózat bővítéséhez készítik a nagyméretű vízvezeték csöveket a acélöntő- és csőgyárban - terven felül mintegy 100 tonna csőidomot szállítanak a tvk-nak

1 tó/tr/gy/vg

1961. június 1.

a városi és ipari vízvezeték-hálózat bővítéséhez az acélöntő- és csőgyárban készítik a nagy átmérőjű nyomócsöveket. az első félévben készülő öntöttvas-csövekkel több vidéki városban és ipartelepen bővítik a vízvezeték-hálózatot. már szállítottak, illetve a félév végéig szállítanak többek között sztálinvárosba ezer, pécsre több mint kétezer, ózdra 2 400, békéscsabára 900, komáromba pedig a városi tanács rendelkezésére 650 méter 300-400 milliméter átmérőjű csövet.

több nagy ipartelepünkre is szállít vízvezetékcsövet az acélöntő- és csőgyár. a dunai cement- és mészművekhez például csak június végéig 3 150 méter hosszúságú fővezeték lefektetéséhez elegendő, nagy átmérőjű csövet gyártanak. a sztálinvárosban épülő dunai szalmacellulózgyárba az üzemi vízhálózat építéséhez 1 500 méter nyomócsövet szállítanak június végéig a miskolci közlekedési építő vállalat és a tiszamenti vegyiművek részére.

a gyár első négy hónapi tervét túlteljesítette és terven felül is vállalt munkát a tiszavidéki vegyikombinát részére. sürgetővé vált a kombinátban a majdnem egy méter átmérőjű fővezeték-hálózat lefektetése, a korábban elkezdett egyenes csövek összeillesztésére azonban nem voltak ugynevezett idomcsövek. az acélöntő- és csőgyár vállalta, hogy augusztus végéig terven felül elkészíti a szükséges, mintegy 100 csőidomot, amelyek összes súlya meghaladja a 100 tonnát. a gyár a tvk által kért ütemezésben már szállítja is a csőidomokat.

/mti/

bb. 18. utmutató könyvtárosoknak és könyvtárlátogatóknak a felvilágosult gondolkodás irodalmának 120 legsikerültebb alkotásáról.

1 di/tm/gy/sr

1961. június 1.

a fővárosi szabó ervin könyvtár tudományos munkatársai ugynevezett ajánló bibliográfiák egész sorával segítik a könyvtárosok munkáját.

/folyt. köv./

9.05.

9.09.

9

- 12 -

bb. 18. / utmutató könyvtárosoknak.... folyt./ gy

közreadták a kölcsönzőkben fellelhető népszerű tudományos utleírások, kalandregények, a mulattató, humoros írások címjegyzékét és rövid tartalmi kivonatát, amelyekben ismertetik a magyar és világirodalom legismertebb alkotásait. egy másik sorozatban a történelmi regényeket szedték sorrendbe. már közreadták az ókor és a középkor irodalmának ajánló bibliográfiáját, s most dolgoznak az új kor históriás eseményeiről szóló legnevesebb szépirodalmi művek ismertetőjén.

Legutóbb közreadták a felvilágosult gondolkodás irodalmának utmutatóját. ebben a könyvtár két munkatársa, ecsegy andorné és gáliczky éva, a könyvtártudományi módszertani központtal együtt 120 olyan regényt és más irodalmi alkotást ismertet, amely a vallásos világnézettel polemizál, s amely olvasmányosságánál, meggyőző érvelésénél fogva alkalmas arra, hogy bemutassa a vallás eredetét, fejlődését, szerepét az elmúlt évszázadokban. az ajánló bibliográfia tízezer példányban látott napvilágot.

/mti/

bb. 19. alig öt hónap alatt 559 lakást építettek fel a legnagyobb budapesti kivitelező vállalatok - az idén még mintegy 4 300 új otthont adnak át

1 sb/sze/gy/ki

1961. június 1.

budapesten az idén előirányzott lakásoknak csaknem a háromnegyed részét a három legnagyobb kivitelező, a 42-es, a 43-as és a 44-es építőipari vállalat építi fel. a munka meggyorsítására és a minőség javítására az év elején versenyt kezdtek egymással a vállalatok dolgozói.

a 42-es és a 44-es vállalat munkásai és műszaki dolgozói a gépesített vakolás terjesztésével siettetik az építkezéseket. a két vállalat összesen tíz gépesített vakoló brigádot alakított, s az idén a lakóépületek falainak már mintegy kilencven százalékát géppel vakolják. a 42-es vállalatnál érdekes gumikerekű daru segíti a lakások mennyezeti fűdémpaneljeinek beemelését. a dolgozók órára beosztott menetrendszerint vándoroltatják a könnyen mozgó darut az építkezések között, s még éjjel is használják a gépet. a 43-as vállalat tavaly megnyerte az országos gépesített vakolóversenyt, s ezért most inkább a kézműszakos termeléssel gyorsította meg a munkát légymányoson, valamint a bősziroményi uti, a népfürdő utcai és újpesten a baross utcai szövetkezeti lakásépítkezéseken.

/folyt. köv./

9.10.

9.14

- 13 -

bb. 19. / atig öt hónap..... folyt./ gy

a három vállalat dolgozó a verseny eredményeként alig öt hónap alatt 559 lakás építését fejezték be. ennek csaknem a felét a 43-as kivitelező vállalat készítette. Lágymányoson három héttel előbb adták át az első ideai lakóépületet, s nyáron újabb hat házba átlagosan egy hónappal hamarabb költözködhetnek majd be az új lakók. a József Attila lakótelepen a 44-es vállalat dolgozó több mint két hónappal a határidő előtt készítették el egy 24 lakásos épületet és az idén valamennyi lakóházat a szerződésben vállalt időpont előtt adják át.

az építkezések dandárja most kezdődik, s ezért korszerű munkaszervezési és építési módszerekkel gyorsítják tovább a munkát. a versenytársak példájára, így a 42-es vállalat is áttért a szalagszerű munkaszervezésre, a 43-as vállalat pedig Lágymányoson megkezdte az újfajta vakuumos betonozási eljárás üzemszerű felhasználását. a három vállalat úgy tervezi, hogy átlagosan 5 százalékkal csökkentse az előírt építési időt, s így késedelem nélkül adja át a még hátralevő mintegy 4 300 budapesti lakást.

/mti/

bb. 20. ezerforintos előlegek a csongrád megyei termelőszövetkezetekben

vid j/gy/ká

1961. június 1.

Csongrád megye számos termelőszövetkezetében az idén már havonta osztanak előleget, s a legszorgalmasabb szövetkezeti gazdák 1000 forintot visznek haza ilyen címen. a havi fizetés mind több városi dolgozót, főleg fiatalot vonz a közös gazdaságba, akik valamennyien meg is találják számításukat. a deszki táncsics tsz-ben, ahol a pártszervezet kezdeményezésére vezették be a rendszeres előlegosztást, az év elején 30 fiatal vállalt munkát. ezek a deszki fiatalok, akik szegedről tértek vissza falujukba, nem bánták meg elhatározásukat. Brankó László fogatos például 50-60 munkaegységet szerez havonta, amire csak előlegként 1100 forintot kap. a többiek is annyi költőpénzt kapnak a közös gazdaságtól, mint amennyit a városban segédmunkásként kerestek.

/mti/

9.16.

- 14 -

bb. 22. nemzetközi kongresszuson ismertetik a magyar szakemberek a kerámiai lapkákkal kapcsolatos kutatásaik eredményét

i tz/tm/gy/vg

1961. június 1.

jelentős sikert ért el a magyar műszaki kutatás az esztétizálás és marás legkorszerűbb eszközei, a kerámiai lapkák tökéletesítésében.

a kerámiai lapkákat már több éve használják a forgácsoláshoz, mert alapanyaguk, az alumíniumoxid, - a műkorund - igen kemény, jó hőálló, igen szilárd anyag, s így sok olyan feladat is megoldható vele, amihez a keményfém nem használható. a lapkák előállítására, pontosabban égetése közben lejátszódó folyamatokat azonban sokáig nem sikerült pontosan megismerni, s így gyakran azonos minőségű nyersanyagból ugyanazon gyártási folyamat alatt is a legkülönbözőbb minőségű termékek keletkeztek.

évekkel ezelőtt számos országban szinte egyszerre kezdtek kutatni azokat a tényezőket, amelyek a lapka minőségét végső fokig meghatározzák. Magyarországon a kérdéssel - a 99.95 százalékos tisztaságú alumíniumoxidot véve alapul - a budapesti műszaki egyetem elektrokémiai tanszéke és a vasipari kutató intézet kezdett foglalkozni. amint Pogány Tibor gépészmérnök, a kutatóintézet tudományos munkatársa elmondotta, a mintegy hétéves kutatás közben nemcsak a másutt is ismert legkorszerűbb vizsgálati módszereket alkalmazták, hanem új eljárásokat is dolgoztak ki, például az anyag szilárdságának mérésére, a szemcseszervezetben az égetés alatt lejátszódó átalakulások figyelemmel kísérésére, stb.

végülis vizsgálataik eredményeképpen - külföldi versenytársakat megelőzve - megállapították, hogy milyen égetési hőmérséklet és időtartam, az anyag milyen keménysége és szemcseszervezete biztosítja a lapkák legkedvezőbb minőségét. ugyanakkor kikísérletezték azt is, hogy milyen technológia vezet e tényezők legelőnyösebb alakulásához és ezzel a mindig egyformán kiváló minőségű lapkák előállításához.

a laboratóriumi körülmények között gyártott magyar lapkák már 1958-ban elérték a legjobb világszínvonalat. nemrég azután a keményfémipari vállalat pirokor üzemében megkezdődött a nagyüzemi gyártás is, s a tudományos eredményt éppen az igazolja a leghitelesebben, hogy nagyüzemileg előállított lapkáink is teljesen egyenértékűek a jelenlegi legjobb szovjet, amerikai és francia gyártmányokkal, s minőségük mindig azonos.

/folyt. köv./

9.22.

- 15 -

bb. 22. / nemzetközi kongresszuson.... folyt./ gy

a magyar műszaki kutatásnak ez az egyik legújabb eredménye lehetővé teszi a drága külföldi keményfémlemez-alapanyag behozatalának csökkentését, sőt a nagy világgpiaci kereslet folytán jelentős kivitelt is eredményezhet.

a kiemelkedő tudományos eredmény és a magyar lapkák kitűnő minősége igen nagy érdeklődést váltott ki külföldön is. a kutatóintézet egyik munkatársa, szakács györgy kandidátus, aki a szemcseszerkezet mikroszkópi vizsgálatát végezte, éppen ezekben a napokban ismerteti a magyar vizsgálati módszert és a vele elért eredményeket a német demokratikus köztársaságban, eisenachban üléselő kohászati kongresszuson.

/mt1/

..

bb. 21. ezeröttszáz pályamunka - minden eddigénél nagyobb az érdeklődés a középiskolások tanulmányi versenye iránt

i vt/gk/gg/sr

1961. június 1.

a középiskolai tanulmányi versenyt ebben az évben bővítették. a hagyományos magyar, történelem, fizika, matematika, számvitel és más tárgyak mellett az idén összemérhetik tudásukat a középiskolák tanulói a gyakorlati élethez közelebb álló tárgyakból is - kémiából, biológiából és földrajzból -, s felhasználhatják az ezekhez kapcsolódó olyan tapasztalataikat, amelyeket üzemi gyakorlati munkájuk közben szereztek. az idei középiskolai tanulmányi versenyre minden eddigénél több, mintegy 1 500 pályamunka érkezett a fővárosi és vidéki tanulóktól. a minisztériumban már hozzákezdtek az értékeléshez. az eredményeket - a tervek szerint - a tanévzáró ünnepségen hirdetik majd ki.

/mt1/

..

bb. 23. „nagyüzemesítik„ a talajvédelmet: elkészült a koppányvölgy teljes talajvédelmi terve - két év alatt 32-55 százalékkal emelkedtek a „védett, földek hozamai

i cs/j/gg/ká

1961. június 1.

több százezer holdra tehet hazánkban a lepusztult vagy lepusztulóban levő termőföldek területe. ezek védelmét - a termőtalaj megkötését, víznyelő és vízlevezető csatornák építését, a szükséges művelésmódot, illetve növényi sorrend kialakítását - a legtöbb helyen gátolta a kisparcellás gazdálkodási forma.

/folyt. köv./

9.30.

9.41

- 16 -

bb. 23. / „nagyüzemesítik„ a talajvédelmet..... folyt./ gy

most a táblás nagyüzemi gazdálkodás döntő fölényre jutásával a talajvédelmet is „nagyüzemesítik„ vagyis az egyes vizgyűjtő rendszerek területére egységes tervet dolgoznak ki.

fekete adorján, a földművelésügyi minisztérium talajerő-gazdálkodási főelőadója tájékoztatásul elmondotta, hogy az 1957-ben alakult országos talajvédelmi tanács és az azóta megszervezett megyei talajvédelmi bizottságok munkája nyomán a korábban szórványos és rendszertelen talajvédelem a legutóbbi két évben rendszeressé vált, s a szakemberek máris megszervezték a továbblépéshez szükséges nagyüzemi tapasztalatokat. a múlt évben csupán a ráksi új élet és a fancsali egyetértés termelőszoövetkezet határában 3 200 hold termőtalaj megkötéséről, illetve védelméről gondoskodtak, ugyancsak több ezer holdnyi lejtős, könnyen lepusztuló termőterületet helyeztek „biztonságba„ a baranyai termelőszoövetkezetek és állami gazdaságok tábláin. a szakszerűen megszervezett talajvédelem már az első években igen kedvezően befolyásolta a termésátlagokat. a magyar tudományos akadémia kísérletel szerint a zengőaljai állami gazdaság erodált tábláin két év alatt búzából átlagosan 32, kukoricából 47, őszi árpából pedig 55 százalékkal termett több - csupán az erózió megakadályozása és a talaj vizgazdálkodásának megjavítása révén -, mint a korábbi években.

1960-ban az ország különböző vidékein talajvédelmi mintatereteket alakítottak ki, ahol a környező gazdaságoknak bemutatták a talajvédelem korszerű módszereit és a gyakorlati hasznát. a mintateret kialakítását az idén folytatják, elsősorban tolnában és somogyban, ahol nagy termőterületek szorulnak védelemre. a talajvédelmi szakemberek elkészítették a koppányvölgy teljes talajvédelmi tervét is. ezen a területen vízhasznosító és talajvédelmi társulatok alakulnak, s az érdekelt termelőüzemek - ahol szükséges - közösen fognak hozzá a védelmi rendszer kiépítéséhez, megegyeznek a lehető legnagyobb védelmet adó növényi sorrend kialakításában.

a növényvédelem közügy lett. a fokozódó érdeklődésre mutat, hogy 1961. évre kerekén 178 000 holdnyi terület védelmének megszervezését kérték az állami gazdaságok és a termelőszoövetkezetek.

/mt1/

..

9.40.

9.47

17 -

bb 25. s. tá telepet tárnak fel a békéssámsoni kossuth tsz tégláégetőjénél

vid fm/ke vm fm

1961. június 1.

a békéssámsoni kossuth termelőszövetkezet tégláégetőjénél az időszámításunk előtti ötödik századbéli anyagkitermelő gödröket tárt fel még tavaly az orosházi szántó kovács múzeum. az idén folytatták a kutatást, amelynek eredményeként szkita település maradványai kerültek napvilágra. érdekes szkita, valamint középkori edénycserepeket találtak./mti/

bb 28. sáttortábor a debreceni nagyerdőben

vid fm/ke vm l1

1961. június 1.

az idén nyáron sáttortábor nyílik a debreceni nagyerdőben. a sátrak felállítását június elején kezdik meg, s a tábor június 15-től üzemeltetik./mti/

bb 27. kenyérsütés pék nélkül - zalaegerszegen épül fel az ország legkorszerűbb kenyérgyára

vid te vm ki

1961. június 1.

június elején a zalaegerszegi kaszaházi városrészen megkezdik az ország legkorszerűbb, napi száz mázsa teljesítményű, kenyérgyárának építését. a gyár érdekessége lesz, hogy a liszt szitálásától a kenyér kocsira rakásáig minden munkafolyamatot automatikus rendszerrel működő gépek végeznek. a kilenc és félmillió forintos költséggel épülő élelmezési üzem munkáját vegyész-, gépész- és villamossági mérnökök irányítják, s mindössze néhány kísérítő munkásra lesz szükség. ez lesz az országban az első olyan kenyérgyár, ahol nem pékek dagasztják a kenyeret, hanem vegyész-mérnök ellenőrzi a dagasztó és a szaggatógépek munkáját./mti/

9.51.
9.11

- 18 -

bb.26. pécsi bányák mélyén is megjelent a műanyag

vid te vm ki

1961. június 1.

a pécsi szénbányákban eddig a levegő és a víz továbbítására csak vascsöveket használtak. skoda béla fiatal technikus, többszörös ujtó, nemrég javasolta, hogy a vascsöveket műanyagcsövekkel helyettesítsék. az első kísérletre a pécsbányai andrásaknán került sor. itt 150 méter műanyagcsövet építettek a sűrített levegő vezetésére. a műanyag csekély súlya, rozsdamentessége és a vágat görbületehez való alkalmazkodása miatt igen jól bevált, ezért használatát kiterjesztik. pécsbányán például a föld felszínétől mintegy félezer méter mélyen, a hetedik és nyolcadik szinten a vízvezetékhez mindenütt műanyagcsövet használna. az itteni kísérletek befejezése után az év második felében, a tröszt többi üzemében is megkezdik a műanyag használatát. a tervek szerint az év végéig mintegy tízezer méter műanyag csövet építenek be./mti/

bb 29. négyszáz hallgatója volt győrről a szakszervezeti nyelvtanfolyamoknak

vid fm/ke vm fm

1961. június 1.

győrről a szakszervezetek megyei tanácsa nyelvtanfolyamain 400 hallgató vett részt. mérnökök, munkások, technikusok, tisztviselők 19 tanfolyamon foglalkoztak az orosz, a francia, az angol és a német nyelvvel. a társalgó tanfolyamok hallgatói állami vizsgákra készülnek./mti/

bb 30. tető alá került a háromszázágyas zalaegerszegi tbc-kórház

vid te vm ki

1961. június 1.

a huszonnégy millió forintos beruházással épülő, háromszázágyas zalaegerszegi tbc kórház a napokban, a tervezettnél jóval előbb tető alá került és már megkezdtek a belső munkákat. az építőmunkások ígérete szerint az eredeti határidőnél négy hónappal előbb adják át rendeltetésének a négyemeletes egészségügyi intézményt.

/folyt.köv./

9.50. *10.02*

- 19 -

/bb 30. tető alá került.....1.folyt./vm

fejlesztik és bővítik a zalaegerszegi megyei kórház intézményeit is. a megyei építőipari vállalat dolgozói a napokban megkezdtek modern, központi kórházi konyha építését, amelyben 1150 személy részére főzhetnek./mt1/

bb 36. bevált a víznyomásos bauxitfejtés a halimba 2. bányában

vid te vm k 1961. június 1.

a bakonyi bauxitbánya szakemberei az év elején kezdték meg a kísérleteket a legújabb ércfejtési eljárással, a hidrox módszerrel, amely alapelveiben megegyezik a hagyományos robbantásos eljárással, azonban annál sokkal gazdaságosabb, egyszerűbb. a szakemberek a nagyszámu furólyuk helyett csupán egyet mélyítettek az ércfal közepébe, s ebbe vascsövet helyeztek. a cső szabadon maradt külső végét hordozható géphez csatolták, amely többszáz atmoszféra nyomással vizet hoz mozgásba. a víz áram a csővön keresztül eljut a bauxitfalba és az érc tömb repedéseibe. a víz csaknem kétszáz atmoszféra feszültséget okoz, s ez a nyomás valósággal szétdobja az összefüggő érc tömböt. a fellazított bauxitdarabokat fizikai munka nélkül, gépekkel rakhatják csillékbe.

a hazai ércbányászatban ez volt az első kísérletsorozat, amely külföldi mintára vízzel helyettesíti a költséges robbanóanyagot. a hidrox eljárás gazdaságosságát növeli az is, hogy a bányászok munkával tölthetik el ezt az időt, amelyet a robbantásos eljárásnál a munkahely szellőztetésekor elvesztettek. a halimba 2. bányában megtartott kísérletek teljes sikerre vezettek. eljárásukat az éves versenyben tovább terjesztik, s a hidrox módszernek legjobban megfelelő, kemény ércet tartalmazó telepeken vízzel jövesztenek. a halimba 2. bánya után a cserési üzemben is sikerrel dolgoztak a víznyomásos elven működő gépek./mt1/

9.55. *Neli*
10 - ✓

- 20 -

bb. 31. mintegy tízmillió forintos beruházással korszerű csatornahálózatot kap Jászberény

vid te/gy/ki

1961. június 1.

a jászság központjában, Jászberényben, megkezdtek a város korszerű csatorna-rendszerének kiépítését. erre a célra mintegy tízmillió forintot irányoztak elő. az idén négy millió forintos költséggel megépítik a hálózat első szakaszát. a tervek alapján elválasztó-rendszerű csatornahálózat épül, amely a szennyvizet és a természetes csapadékot külön csatornával vezeti el. a zagyva mellett nagyteljesítményű szivattyutelepet építenek, amely a város határába továbbítja a szennyvizet. a csatorna-rendszer első szakaszát előreláthatólag októberben helyezik üzembe. a főgyűjtő csatornába a fürdő, a Lohel vezér téri lakóépületek és a most épülő új bérházak szennyvizcsatornáit is bekapcsolják.

/mt1/

bb. 24. husztagu kulturális delegáció utazik szolnok megyéből ukrájnába

vid fm/ke/gy/fm

1961. június 1.

június első napjaiban husztagu kulturális delegáció utazik szolnok megyéből ukrájnába. a tanácsok, pártbizottságok, művelődési otthonok népművelési szakembereiből, a tudományos ismeretterjesztő társulat és a sziglieti színház képviselőiből álló küldöttség az ukránai művelődési intézmények munkáját tanulmányozza.

/mt1/

bb. 32. falujukban vakációzó tanító- és óvónőjelöltek felügyelnek a tsz-parasztok gyermekeire a vas megyei idénynapközi otthonokban

vid fm/ke/gy/fm

1961. június 1.

a nyári szünetben mintegy hetven idénynapközi otthon nyílik a vas megyei falusi iskolákban. júliustól augusztus végéig ügyelnek a kicsikre, míg szüleik aratnak, csépelnek.

/folyt. köv./

10.00
1005 *Neli*

- 21 -

/bb 30. tető alá került.....1.folyt./vm

fejlesztik és bővítik a zalaegerszegi megyei kórház intézményeit is. a megyei építőipari vállalat dolgozói a napokban megkezdtek modern, központi kórházi konyha építését, amelyben 1150 személy részére főzhetnek./mti/

bb 36. bevált a víznyomásos bauxitfejtés a halimba 2. bányában

vid te vm ki 1961. június 1.

a bakonyi bauxitbánya szakemberei az év elején kezdték meg a kísérleteket a legújabb ércfejtési eljárással, a hidrox módszerrel, amely alapelveiben megegyezik a hagyományos robbantásos eljárással, azonban annál sokkal gazdaságosabb, egyszerűbb. a szakemberek a nagyszámu furólyuk helyett csupán egyet mélyítettek az ércfal középebe, s ebbe vascsövet helyeztek. a cső szabadon maradt külső végét hordozható géphez csatolták, amely többszáz atmoszféra nyomással vizet hoz mozgásba. a víz áram a csövön keresztül eljut a bauxitfalba és az érc tömb repedéseibe. a víz csaknem kétszáz atmoszféra feszültséget okoz, s ez a nyomás valósággal szétdobja az összefüggő érc tömböt. a fellazított bauxitdarabokat fizikai munka nélkül, gépekkel rakhatják csillékbe.

a hazai ércbányászatban ez volt az első kísérletsorozat, amely külföldi mintára vízzel helyettesíti a költséges robbanóanyagot. a hidrox eljárás gazdaságosságát növeli az is, hogy a bányászok munkával tölthetik el ezt az időt, amelyet a robbantásos eljárásnál a munkahely szellőztetésekor elvesztettek. a halimba 2. bányában megtartott kísérletek teljes sikerre vezettek. eljárásukat az éves versenyben tovább terjesztik, s a hidrox módszernek legjobban megfelelő, kemény ércet tartalmazó telepeken vízzel jövesztenek. a halimba 2. bánya után a cserési üzemben is sikerrel dolgoztak a víznyomásos elven működő gépek./mti/

9.55. *Neli*
10 - ✓

- 20 -

bb. 31. mintegy tízmillió forintos beruházással korszerű csatornahálózatot kap Jászberény

vid te/gy/ki

1961. június 1.

a jászszág központjában, Jászberényben, megkezdtek a város korszerű csatorna-rendszerének kiépítését. erre a célra mintegy tízmillió forintot irányoztak elő. az idén négy millió forintos költséggel megépítik a hálózat első szakaszát. a tervek alapján elválasztórendszerű csatornahálózat épül, amely a szennyvizet és a természetes csapadékot külön csatornával vezeti el. a zagyva mellett nagyteljesítményű szivattyutelepet építenek, amely a város határába továbbítja a szennyvizet. a csatorna-rendszer első szakaszát előreláthatólag októberben helyezik üzembe. a főgyűjtő csatornába a fürdő, a Lehel vezér téri lakóépületek és a most épülő új bérházak szennyvízcsatornáit is bekapcsolják.

/mti/

bb. 24. husztagu kulturális delegáció utazik szolnok megyéből ukrájnába

vid fm/ke/gy/fm

1961. június 1.

június első napjaiban husztagu kulturális delegáció utazik szolnok megyéből ukrájnába. a tanácsok, pártbizottságok, művelődési otthonok népművelési szakembereiből, a tudományos ismeretterjesztő társulat és a szigligeti színház képviselőiből álló küldöttség az ukránai művelődési intézmények munkáját tanulmányozza.

/mti/

bb. 32. falujukban vakációzó tanító- és óvónőjelöltek felügyelnek a tsz-parasztok gyermekeire a vas megyei idénynapközi otthonokban

vid fm/ke/gy/fm

1961. június 1.

a nyári szünetben mintegy hetven idénynapközi otthon nyílik a vas megyei falusi iskolákban. júliustól augusztus végéig ügyelnek a kicsikre, míg szüleik aratnak, csépelnek.

/folyt. köv./

10.00
10:05 *Neli*

- 21 -

bb. 32. / a falujukban vakációzó.... folyt./ gy

ahol csak lehetőség nyílik, a vakációjukat otthon töltő tanító- és óvónőjelölteket, érettségizett leányokat bízzák meg a napközök vezetésével. a közös gazdaságok anyagilag is segítenek. több helyen, például pornoapátiban munkaegységben számolják el a gondozónők fizetését. a kertészettel rendelkező termelőszövetkezetek naponta friss zöldség és gyümölcs szállítására vállalkoztak. a nyáron több mint másfélezer gyermekre ügyelnek így a falusi idénynapközökben.

/mti/

..-

bb. 33. husz művészeti csoport részvételével néptánc-fesztivált rendeznek ózdon

vid fm/ke/gy/fm

1961. június 1.

a borsodi kulturális hetek alkalmából nagyszabású néptánc-fesztivált rendeznek ózdon, a liszt ferenc művelődési házban. a fesztiválon - mintegy 400 taggal - husz művészeti csoport vesz részt, s közülük többen saját gyűjtésű és feldolgozású népi táncokkal. a mikóháziak ma van május első vasárnapja, a sajónémetiek leánytánc, a répáshutaiak pedig szlovák táncok címmel mutatják be műsorukat. ezeket a táncokat a helybeli pedagógusok dolgozták fel és tanították be a csoportoknak. érdekes és újszerű táncal készülnék a királdi bányászok. a háromrészes tánc első képe a bányászklubban játszódik, ahol a dolgozók versenyszereződést kötnek egymással. a második kép a bányamunkát tükrözi, míg a harmadik a verseny győztesének jutalmazását örökíti meg.

/mti/

..-

bb. 37. több ezer vas megyei falusi gyermek ismerkedik a nyáron hazánk szép tájaival

vid fm/ke/gy/fm

1961. június 1.

vas megyéből több ezer általános iskolás utazik a vakációban a balaton-partra, a fővárosba, a duna-kanyarhoz, észak-magyarországra és a mecsek vidékére. már nemcsak a városi uttörőcsoportok szerveznek nagyobb kirándulást, hanem a kis falukban működő iskolák tanulói is. a séi szülői munkaközösség és a nőtanács például 42 kisdíjakot nyaraltat a balaton mellett. a balatonkeresztesi iskolában biztosítják szállásukat.

/mti/

..-

10.05.

10.11

- 22 -

bb 34. dokumentumfilmet készítenek a város tsz-einek életéről a hatvani bajza józsef gimnázium tanulói

vid fm/ke vm fm

1961. június 1.

a hatvani bajza józsef gimnázium diákokthorának filmszakköre dokumentumfilmet készít a város termelőszövetkezeteinek életéről. megörökítik a híres hatvani zöldségtermesztést, a nagyüzemi állattenyésztést, a gépesített növénytermesztést, a szövetkezeti gazdák életét. a filmet még júniusban bemutatják a termelőszövetkezetekben, később pedig a város leendő muzeumának ajándékozzák. a szakkör a következő tanévben a diákokthorától készít filmet.

/mti/

..-

bb 35. hét és félmillió forintos költséggel korszerűsítik a szegedi nagyállomást

vid te vm ki

1961. június 1.

az utóbbi években jelentősen megnőtt idegenforgalom követelményeinek megfelelően, mintegy hét és félmillió forintos költséggel korszerűsítik a szegedi nagyállomás hatvanéves épületeit és berendezését. a munkát már megkezdte a megyei építőipari vállalat. a tető diszbádógos munkáihoz félszáz tonna lemezt használnak fel. mintegy 250 négyzetméteres tetőteraszt is építenek, ahonnan szép kilátás nyílik majd a városra. ezenkívül korszerű büfét, éttermet, a peronon diszkutat létesítenek, felújítják a gáz-, a víz- és a villanyhálózatot, mindenütt neon világítótesteket szerelnek fel. felújítják az állomás műszaki berendezését is, a forgalmi irodát modern üvegépületrészben helyezik el, ahonnan az egész állomás területe áttekinthető. a nagyszabású korszerűsítést jövőre fejezik be./mti/

..-

10.10. *Jeli*
10.13

- 23 -

bb. 39. meggyorsult az építkezés, pótolta az elmaradás nagy részét az oroszlan yi erömu n e t

vid te/gy/ki

1961. június 1.

az épülő kétszáz megawattos oroszlan yi erömu n e t ebben az évben több beruházásra kerül sor, mint a három előző esztendőben együttesen. az ide i több mint félmilliárd forintos terv megvalósítása lehetővé teszi az első ötven megawattos gép-egység üzembehelyezését és egy sor segédüzem munkábaállítását. az ide i építészeti program - amelyben benne van a múlt évi, helyenként két-három hónapos elmaradás pótlása is - nagyobb, mint a hazánkban eddig épült bármelyik erömu egyéves terve volt.

az ide i feladatok sikeres teljesítésére a műszakiak sok intézkedést tettek. jelentősen növelték a dolgozók létszámát és a januári ezerhatszázzal szemben ma már kétezeröttszázan dolgoznak az erömu építésén. a pártszervezet felvilágosító munkájának eredményeként jelentősen javult a munkafegyelem. a dolgozók tudják, hogy a tervezetthez viszonyítva minden nap késés 170 000 forint kárt jelent a népgazdaságnak. az erömu-beruházó vállalat irányításával részletes építési és szerelési terveket készítettek az ott dolgozó 22 vállalat munkájának összehangolására. így sok nehéz feladatot oldanak meg azzal, hogy a legfontosabb építkezéseknél a kidolgozott terv szerint összpontosítják az erőket. így például a gépházban a késedelmes szállítás miatt sürgőssé vált a száz tonnás daru szerelése. ezt a munkát az eredetileg tervezett két hónap helyett egy hónap alatt fejezték be. egyes vállalatok, mint például az április 4. gépgyár, az ut- és vasutépítő vállalat, brigádokra lebontotta a tervet és a brigádvezetőket tette felelőssé a határidők megtartásáért.

a dolgozók helytállása és az intézkedések eredményeként, a legtöbb helyen már pótolta az elmaradást. az április 4. gépgyár dolgozói például az 1-es kazán vasszerkezeti szerelését a múlt évben 11 hét alatt végezték el. az akkor szerzett tapasztalatokat hasznosítva az idén jobban megszervezték a munkát és a 2-es kazánál mindössze hat hétre volt szükség a szereléshez. ezzel az egész kazánházi építkezést meggyorsították, ugyanis a vasszerkezeti szereléshez szorosan kapcsolódnak a többi munkák. így olyan előrehaladást értek el, hogy az 1-es kazánál már megkezdhetik a nyomáspróbák előtti szereléseket.

/folyt. köv/

10.15.

- 24 -

10.14

bb. 39. / meggyorsult az építkezés folyt./ gy

csak am teljesen pótolta elmaradását az összes magasépítési munkákat végző 21-es építőipari vállalat is. az üzemi épületnél azonban a gépházi rész befejezési munkáit meg kell gyorsítani, hogy a turbinát pormentes helyen szerelhessek.

nagy volt az elmaradás a kétszáz hektáros, hétmillió köbméter víz tárolására létesülő hűtő másfél kilométeres gátjának építésénél. az itteni késedelem azzal a veszéllyel járt, hogy a tavat nem tudják kellő időre feltölteni, az első gépegység pedig csak akkor indulhat meg, ha legalább másfélmillió köbméter vizet tárolnak. a csatornaépítő vállalat a kedvező tavaszi időjárás t kihasználva már teljesen pótolta elmaradását, s így idejében fel tudják tölteni a tavat.

meggyorsították munkájukat és lényegesen rövidítették a határidőket a berendezéseket szállító hazai vállalatok is, elsősorban a munkák oroszlan yrészét végző április 4. gépgyár. itt nagy erőfeszítésekkel az eredetileg vállalt határidőnél fél évvel hamarabb készítik el az egyik legfontosabb segédüzem, a vízlágyító berendezéseit. ennél volt a legnagyobb elmaradás, pedig ennek jóval előbb kell elkészülnie, mint a többi segédüzemnek. jóllehet itt csak két hónapja kezdték meg a szerelést, néhány kivétellel már az összes nagyobb tartályok, szivattyúk és gépek a helyükön állnak. a gyárnak hasonlóképpen meg kell gyorsítania a munkát egy másik fontos területen, a tápházi csővezetékek gyártásánál.

a nehézipari minisztérium segítségével a vertesz megtette az intézkedéseket, hogy az első gépegység villamosberendezéseit gyártó vállalatok határidőre elkészítsék az alkatrészeket.

az építkezésnél számottevő az a segítség, amelyet az erömu leendő, már ott dolgozó vezetői, munkásai, és az ndk-ból érkezett kazánok szerelését irányító német szakemberek nyújtanak. ha az építkezés továbbra is ilyen ütemben halad, a tervezett határidőre, december 1-én megkezdhetik az első gépegység próbaüzemeltetését.

/mti/

..

10.23.

- 25 -

10.20

bb. 38. új könyvek a termelőszövetkezeti gazdálkodás legfontosabb kérdéseiről

1 le/gy/ká

1961. június 1.

a mezőgazdasági könyv- és folyóirat kiadó tavaszi-nyári tervében számos olyan kiadvány szerepel, amely közvetlenül nyújt segítséget a termelőszövetkezeti gazdálkodáshoz.

gonda béla: „a kukorica termesztés a termelőszövetkezetekben”, című művéből elsősorban a nagyüzemi gazdálkodást most kezdő termelőszövetkezeti tagok kapnak áttekintést e fontos növény termesztésének agrotechnikájáról, üzemi összefüggéseiről. a szőlősi dezső szerkesztésében megjelent „növényvédelmi utmutató”, a kártevők elleni védekezés legfontosabb gyakorlati tudnivalóit foglalja össze. az állattenyésztés köréből három munka jelent meg: molnár lászló: korszerű állattartás, farkas pálné: a termelőszövetkezetek szarvasmarha-tenyésztésének megszervezése és vuchetich györgy: gazdaságos takarmányozás című műve, s rövidesen kiadják a sertésgondozók tanácsadóját is.

az üzemszervezési, üzemgazdasági kérdésekkel is több új mű foglalkozik. ezek közé tartozik berend-kappéter termelőszövetkezetek beruházásai és kunffy-kappéter: a termelőszövetkezeti építkezések és az állattartás szervezése című munkája. megjelent kovács mihálynak a közös és a háztáji gazdaság kapcsolatáról szóló könyve. rövidesen napvilágot lát két szovjet agrárgazdasági munka: kladcsikov-lukanyina-poljanszkaja: önköltségszámítás a kolhozokban és ignatov: önálló gazdasági elszámolás a kolhozokban című könyve.

/mti/

..

bb. 41. megérkezett budapestre az idei első amerikai turista-csoport

1 tz/j/gy/ki

1961. június 1.

szerdán este az íbusz szervezésében budapestre érkezett az idei első amerikai rokonlátogató csoport, összesen 42 turista. rövidesen újabb csoportok érkeznek amerikából.

/mti/

..

11.03.

11.18

11.22 János

- 26 -

bb. 40. csütörtökön megnyitották az emke kombinát kétszáz személyes földszinti részét - a nyár végére elkészül az étterem és a mackó büfé is

1 ta/ke/gy/ki

1961. június 1.

csütörtökön reggel nagy csoport pesti járókelő várta a Lenin körüli emke ház előtt a nemrég elkészült földszinti szárny megnyitását. amint a vendéglátóipar vezetői a megnyitó alkalomával elmondták, az öt éve huzódó építkezés nagyrészt már befejeződött. most az emke eszpresszót és kávé-bárt nyitották meg. az emeleten a tervek szerint a nyár végére megépül az étterem is, az akácfa utcai oldalon pedig az emke mackó büfé.

az emke eszpresszó és kávé-bár kétszáz vendég befogadására készült fel. az eszpresszóban a közönség többféle feketekávét fogyaszthat, ugyanis a szokásos kávéfajtákon és főzőgépeken kívül nálunk még ismeretlen új típusokat is felszereltek. gondolt a vendéglátóipar azokra is, akik csak reggeli elfogyasztására térnek be. ezek részére gyorskiszolgáló állópultot helyeztek el. az új földszinti rész udvar felőli oldalán elkészült már a látványos szökőkutas télikert is. ez újszerű építészeti megoldásaival és modern berendezéseivel a főváros egyik látványossága lesz.

/mti/

..

bb. 42. kilencszázmillió forint értékű export az autó és traktoriparban - kellő időben elkészültek a nyári konfekcióáruk - nitrogénműtrágyából terv teljesítés, szuperfoszfátból 10 000 - 12 000 tonnás teljesítés várható - jelentős három iparág félvi tervének helyzetéről

1 sl/szf/sz/tm/gy/vg

1961. június 1.

már csak egy hónap választ el az első félév befejezésétől, üzemeinkben most kettőzött gonddal foglalkoznak a tervteljesítés helyzetével, kilátásaival. az évi feladatokat az idén egyenletesebben osztották el, mint azelőtt, a munka nagy része mégis hátra van még, ezért fontos, hogy a második félévet seholse kezdjék adóssággal. az alábbiakban három iparág félvi tervének május 31-i helyzetéről számolunk be.

/folyt. köv./

12.40.

- 27 -

12.48

bb. 42. / 900 millió forint.... 1. folyt./ gy

az autó- és traktoriparban most érezteti hatását, hogy az elmúlt esztendőben egész sor korszerű cikk gyártását vezették be. gyártmányaik külföldön is rendkívül kapósakká váltak, exporttervük 35 százalékkal megnövekedett, s ezt a nagy feladatot is példásan teljesítik. május 31-ig kerekén 900 millió forint értékű autóbust, teherautót, dömpert és egyéb árut készítették exportra, jelentős mennyiséget pedig hazai használatra, félévi tervüket a jelek szerint körülbelül egy százalékkal teljesítik.

az iparág munkáját új kezdeményezés jellemzi, amelyben kimondták, hogy nemcsak a havi, hanem a tiznapos terveket is tételenen teljesítik. különösen a csepel autógyár, a vörös csillag traktorgyár, az öntőde és kovácsológyár, a dugattyú és csapágyöntőde érdemel dicsőítést, mert ezek a helyeken szinte óramű pontossággal határidőre készülnek a motorok, az autópalkarészek, a traktorok, az iparág munkájának tervszerűsége már túlhaladta a 98 százalékos. áruiknak tehát alig két százaléka készült el a tervezett határidő után. a munka egyenletességét, lényegesen javította az üzemek együttműködése, továbbá a felelősséges kooperációk fokozatos megszűntetése. a csepel autógyár például 40 millió forint értékű olyan alkatrész-gyártását kezdte meg, amilyent azelőtt más vállalatoktól vásároltak, s ezzel az átutási idő és az önköltség egyaránt jelentősen mérséklődött. az iparágban sok egyéb kezdeményezés is történt, közülük az egyik legjelentősebb, hogy az öntőde és kovácsológyárban megkezdtek a korábban külföldről vásárolt autóbustkerék-agyak gyártását, legújabbban pedig már a kerékagyhoz szükséges csavarokat és leszorító körmöket is itt készítik, ami együttesen évente mintegy 10 millió forint megtakarítást jelent.

nagy érdeklődés kíséri a műtrágyagyárak munkáját is, hiszen jórészt félévi tervteljesítésüktől függ, hogy az ősze mennyi nitrogén és szuperfoszfát műtrágyát kap a mezőgazdaság. a múlt évinél 20 százalékkal magasabb évi terv teljesítésének kilátásai kedvezőek, egy hónappal a „félidő” előtt már úgy látják, hogy valamennyi üzem elkészíti az esedékes mennyiséget, a szuperfoszfátgyárak pedig túl is teljesítik tervüket.

a péti nitrogénművekben az elmúlt hónapokban eredményes volt a műszaki fejlesztés. bevezették az úgynevezett négy és félkompresszoros üzemet, ezzel a kapacitást tíz százalékkal növelték.

/folyt. köv./

12.54.

12.59 ✓

- 28 -

bb. 42. / 900 millió forint.... 2. folyt./ gy

ma már bizonyosnak látszik, hogy az első félévre előirányzott péti mennyiség kellő időben együtt lesz. a borsodi vegyi-kombinát nehéz feladatokat oldott meg, száz százalékos bővítésének egyes részeit úgynevezett gyorsbővítéssel már februárban üzembe helyezte, hogy termelését a tervezett szint fölé emelhesse. a szénsavmosóban és a szintézisüzemben azonban hibák történtek, és az első negyedévi terv teljesítése nem sikerült. ezeket a hibákat áprilisban kijavították, az új üzemegekben megkezdtek a munkát és nyolc-tíz százalékos teljesítménytöbbletet értek el, ami nagyrészt pótolja az elmaradást. tervet dolgoztak ki a nyári nagy leállási idő mintegy 30 százalékos csökkentésére is és így tartozás nélkül zárhatják a félévet.

a budapesti kénsavgyárnak az idén 20 százalékkal több szuperfoszfátot kell termelnie, mint tavaly, az első negyedévben itt is súlyos nehézségekkel kellett megbirkóznia, mert a folyamatos szuperfoszfát-feltáróberendezés munkája akadozott, a hibát itt is gyorsan elhárították és a második negyedév végére már előreláthatólag 5 000 tonnányi szuperfoszfátot adhat a gyár terven felül. az ipari robbanóanyaggyár ugyancsak túlteljesíti szuperfoszfátgyártási tervét. mindent egybevetve a vegyipar az első félévben előreláthatólag hiány nélkül elkészíti a tervezett 141 096 tonnányi nitrogén műtrágyát, szuperfoszfátból pedig összesen 10 000 - 12 000 tonnás tervtúlteljesítésre lehet számítani.

a konfekció-iparra is nagy feladatok hárulnak az idén, különösen az exportkövetelmények növekedtek. negyvenhat százalékkal több ruházati cikket kell átadniuk a külkereskedelemnek, mint az előző év hasonló időszakában. a félévi terv teljesítése itt is biztató, annak ellenére, hogy az anyagellátás nem volt egyenletes, a tervet teljesítik. a belkereskedelmet megfelelően el tudják látni áruval, a nyári cikkek is kellő időben megérkeztek a boltokba, csupán néhány különleges kikészítésű anyagból varrott ruha és férfiling fajtaból tapasztalható hiány.

a megnövekedett exportkövetelmények arra ösztönzik az üzemeket, hogy egyes szállítási határidőket előrehozzanak. az első negyedévben a modex külkereskedelmi vállalatnak a tervezettnél 25 százalékkal több árut adtak át. az exportterv sikeres teljesítésében nagy része van a debreceni ruhagyárnak, amely ózdi és berettyóújfalusi telephelyeivel közösen körülbelül egymillió női ruhát, szoknyát, bluzt készít, ennek hatvan százalékat külföldi rendelésre.

/folyt. köv./

13.00

13.11 ✓

- 29 -

bb. 42. / 900 millió forint.... 1. folyt./ gy

az autó- és traktoriparban most érezteti hatását, hogy az elmúlt esztendőben egész sor korszerű cikk gyártását vezették be. Gyártmányaik külföldön is rendkívül kapósakká váltak, exporttervük 35 százalékkal megnövekedett, s ezt a nagy feladatot is példásan teljesítik. május 31-ig kerekén 900 millió forint értékű autóbuzsi, teherautót, dőmpert és egyéb árut készítették exportra, jelentős mennyiséget pedig hazai használatra, félévi tervüket a jelek szerint körülbelül egy százalékkal túlteljesítik.

az iparág munkáját új kezdeményezés jellemzi, amelyben kimondták, hogy nemcsak a havi, hanem a tiznapos terveket is tételenen teljesítik. Különösen a csepel autógyár, a vörös csillag traktorgyár, az öntőde és kovácsológyár, a dugattyu és csapágyöntőde érdemel dicséretet, mert ezek a helyeken szinte óramű pontossággal határidőre készülnek a motorok, az autókalkatrészek, a traktorok. az iparág munkájának tervszerűsége már túlháladta a 98 százalékos áruiknak a hát alig két százaléka készült el a tervezett határidő után. a munka egyenletességét, lényegesen javította az üzemek együttműködése, továbbá a felesleges kooperációk fokozatos megszüntetése. a csepel autógyár például 40 millió forint értékű olyan alkatrész-gyártását kezdte meg, amilyent azelőtt más vállalatoktól vásároltak, s ezzel az átutási idő és az önköltség egyaránt jelentősen mérséklődött. az iparágban sok egyéb kezdeményezés is történt, közülük az egyik legjelentősebb, hogy az öntőde és kovácsológyárban megkezdték a korábban külföldről vásárolt autóbuzskerék-agyak gyártását, legújabbban pedig már a kerékagyhoz szükséges csavarokat és leszorító körmököt is itt készítik, ami együttesen évente mintegy 10 millió forint megtakarítást jelent.

nagy érdeklődés kíséri a műtrágyagyárak munkáját is, hiszen jórészt félévi tervteljesítésüktől függ, hogy az őszre mennyi nitrogén és szuperfoszfát műtrágyát kap a mezőgazdaság. a múlt évinél 20 százalékkal magasabb évi terv teljesítésének kilátásai kedvezőek, egy hónappal a „félidő”, előtt már úgy látszik, hogy valamennyi üzem elkészíti az esedékes mennyiséget, a szuperfoszfátgyárak pedig túlszámolták tervüket.

a péti nitrogénművekben az elmúlt hónapokban eredményes volt a műszaki fejlesztés. bevezették az úgynevezett négy és félkompresszoros üzemelés, ezzel a kapacitást tíz százalékkal növelték.

/folyt. köv./

12.54.

12.59 ✓

- 28 -

bb. 42. / 900 millió forint.... 2. folyt./ gy

ma már bizonyosnak látszik, hogy az első félévre előirányzott péti mennyiség kellő időben együtt lesz. a borsodi vegyikombinát nehéz feladatokat oldott meg, száz százalékos bővítésének egyes részeit úgynevezett gyorsbővítéssel már februárban üzembe helyezte, hogy termelését a tervezett szint fölé emelhesse. a szénsvamosóban és a szintézisüzemben azonban hibák történtek, és az első negyedévi terv teljesítése nem sikerült. ezeket a hibákat áprilisban kijavították, az új üzemegységekben megkezdték a munkát és nyolc-tíz százalékos teljesítésmennyiséget értek el, ami nagyrészt pótolja az elmaradást. tervet dolgoztak ki a nyári nagy leállási idő mintegy 30 százalékos csökkentésére is és így tartozás nélkül zárhatják a félévet.

a budapesti kénsvagyárnak az idén 20 százalékkal több szuperfoszfátot kell termelnie, mint tavaly, az első negyedévben itt is súlyos nehézségekkel kellett megbirkózni, mert a folyamatos szuperfoszfát-feltáróberendezés munkája akadozott. a hibát itt is gyorsan elhárították és a második negyedév végére már előreláthatólag 5 000 tonnányi szuperfoszfátot adhat a gyár terven felül. az ipari robbanóanyaggyár ugyancsak túlteljesíti szuperfoszfátgyártási tervét. mindent egybevetve a vegyipar az első félévben előreláthatólag hiány nélkül elkészíti a tervezett 141 096 tonnányi nitrogén műtrágyát, szuperfoszfátból pedig összesen 10 000 - 12 000 tonnás tervteljesítésre lehet számítani.

a konfekció-iparra is nagy feladatok hárulnak az idén, különösen az exportkövetelmények növekedtek. negyvenhat százalékkal több ruházati cikket kell átadniuk a külkereskedelemnek, mint az előző év hasonló időszakában. a félévi terv teljesítése itt is biztató, annak ellenére, hogy az anyagellátás nem volt egyenletes, a tervet teljesítik. a belkereskedelmet megfelelően el tudják látni áruval, a nyári cikkek is kellő időben megérkeztek a boltokba, csupán néhány különleges kikészítésű anyagból varrott ruha és férfiling fajtából tapasztalható hiány.

a megnövekedett exportkövetelmények arra ösztönzik az üzemeket, hogy egyes szállítási határidőket előrehozzanak. az első negyedévben a modex külkereskedelmi vállalatnak a tervezettnél 25 százalékkal több árut adtak át. az exportterv sikeres teljesítésében nagy része van a debreceni ruhagyárnak, amely ózdi és berettyóújfalusi telephelyeivel közösen körülbelül egymillió női ruhát, szoknyát, bluzt készít, ennek hatvan százalékat külföldi rendelésre.

/folyt. köv./

13.00

13.11 ✓

- 29 -

bb. 42. / 900 millió forint..... 3. folyt./ gy

a gyár május 31-én már június 10-1 feladatát teljesítette.

a konfekcióipar ez évi terve a tavalyinál 5.6 százalékkal magasabb termelékenységet ír elő, ennek a szintnek az elé-
rése már az első félévben várható. a konfekció üzemek külön-
féle műszaki intézkedésekkel, a szalagok átszervezésével, gépe-
sítéssel szüntelenül javítják a munka termelékenységét.

/mt1/

bb. 43. martonvásári mezőgazdasági kutatók tanulmányutja cseh-
szlovákiában

vid j/gy/ká

1961. június 1.

a magyar tudományos akadémia martonvásári mezőgazdasági
kutató intézetének 44 dolgozója, piacsi imre igazgatóhelyettes
vezetésével csütörtökön reggel külön autóbusszal tíznapos
csehszlovákiai tanulmányutra indult. a kutatók, akiket a cseh-
szlovák mezőgazdasági tudományos intézmények hívtak meg, első-
sorban a növényneveléssel és a korszerű agrotechnika kidol-
gozásával foglalkozó intézetek munkáját tanulmányozzák, s
együttal beszámolnak saját eredményeikről, módszereikről. a
martonvásáriak 4 kutató intézetet és 3 mezőgazdasági nagyüzet-
et tekintenek meg csehszlovákiában.

/mt1/

bb. 44. sajtóértekezlet a vietnami nagykövetségen

t ha/tr/gy/mi

1961. június 1.

csütörtökön délelőtt sajtóértekezletet tartottak a vietnami
demokratikus köztársaság budapesti nagykövetségén.

nguyen van-hong nagykövetségi tanácsos, a nagykövetség
ideiglenes ügyvivője tájékoztatta a magyar sajtó munkatársait a
dél-vietnami helyzetről, majd válaszolt az újságírók kérdéseire.

/mt1/

13.07.

13.15

- 30 -

bb 45. időjárásjelentés

hmé vm

1961. június 1.

a meteorológiai intézet jelenti június 1-én, csütörtökön
délben:

meleg idő többfelé zivatar

európa legnagyobb részén kevéssé felhős, csapadék nélküli
idő uralkodik. az ibériai félszigeten, észak-európában és
svájcban az évszakhoz képest hűvös az idő. ezeken a területeken
tegnap a hőmérséklet legmagasabb értéke sokhelyen nem haladta
meg a 11-12 fokot. európa többi részén tovább tart az évszaknak
megfelelő meleg idő.

hazánkban tegnap általában napos idő volt. debrecenből
és mohácsról jelentettek csak csekély mennyiségű esőt. ország-
szerte 10-15 órán keresztül sütött a nap. a hőmérséklet napközben az
egész ország területén 22-24 fokig emelkedett. hajnalban
a levegő a nyugati határszálon és az északi országrészen 9-10
máshol 11-14 fokig hűlt le.

csütörtökön délelőtt 10 órakor országszerte 20-23 fokos
hőmérsékleteket mértek.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 27.8 fok
volt, a sokévi átlagnál 1.6 fokkal alacsonyabb.

csütörtökön 12 órakor budapesten a hőmérséklet 24 fok, a
tengerszintre átszámított légnyomás 755 mm, alig változik.

várható időjárás pénteken estig: a meleg idő tovább tart.
felhőátvonulások, több helyen főként a dunántúlon, esővel, zivatar-
ral. mérsékelt, időnként élénk déli-délnyugati szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 12-15, legma-
gasabb nappali hőmérséklet pénteken keleten 24-27, nyugaton 21-25
fok között.

/mt1/

a duna vízállása csütörtökön reggel budapestnél 1.1 cm.

13.35.

13.55

- 31 -

bb 46. megkezdődött a statisztikai tudományos konferencia

f sl/sze vm vg

1961. június 1.

a központi statisztikai hivatal és a magyar közgazdasági társaság rendezésében csütörtökön magyar, továbbá szovjet, cseh-szlovák, lengyel, német és angol közgazdászok és statisztikusok részvételével ötnapos statisztikai tudományos konferencia kezdődött a magyar tudományos akadémián. a konferencián friss istván akadémikus, az mszmp központi bizottságának osztályvezetője mondott megnyitó beszédet.

a többi között elmondotta, hogy a konferencia újabb megnyilvánulása annak az örvendetes fellendülésnek, amely az utóbbi években a szocialista országokban a társadalomtudományok, s különösen a statisztika tudományának fejlődését jellemzi. hangsúlyozta, hogy a szocialista jellegű társadalom viszonyai kedvező feltételeket teremtenek a tudományok fejlődéséhez, mert csak a mi rendszerünkben érdekelt a társadalom a teljes igazság feltárásában. kapitalista országokban a társadalom uralkodó osztályai, az állami apparátus és a gazdasági élet vezetői részére nem kívánatos, hogy a tudomány feltárja rendszerük hiányosságait és hibáit, ez akadályozza, gátolja a tudományos kutatást, a tudomány haladását.

- a társadalmi összefüggések törvényszerűségeinek felismerése csak a mi társadalmunkban szolgálhat teljes mértékben a gazdaság tudatos alakításának alapjául - folytatta. - nyugaton is történtek kísérletek a gazdasági élet egészét, vagy legalább nagyobb részét átfogó tervek kialakítására, ezek a tervek azonban inkább csak a tájékozódás céljait szolgálják, a fejlődés fő irányait többé-kevésbé előre akarják látni és nem előre meghatározni. ezeknek a terveknek az irányító, a társadalmi-gazdasági fejlődést formáló erejük csekély. csak a mi körülményeink, a termelőeszközök társadalmi tulajdona teszi lehetővé az egész gazdasági életet nemcsak átfogó, hanem irányító, fejlődését formáló tervezést és ezzel egyben szükségessé teszi olyan tudományágak erőteljes fejlődését, mint például a statisztika tudománya.

friss istván ezután hangoztatta, hogy a távlatokat tekintve a közgazdasági tudomány fejlődésének tulajdonképpen még csak az elején tartunk.

/folyt.köv./

14.30.

14.35

friss

- 32 -

/bb 46. megkezdődött.....1.folyt./vm

egyre bővül azoknak a fogalmaknak és mutatóknak a köre, amelyekkel statisztikánk, tervezésünk, gazdaságpolitikánk dolgozik. ahhoz, hogy a gazdaságunkban évről-évre, sőt hétről-hétre végbemenő változásokat jól megértsük és nyomon követhessük, a hasznos és káros jelenségekre idejekorán felfigyelhessünk, mélyrehatóan elemezni kell a termelés, a munka termelékenységét, a műszaki fejlesztés, a gazdaságosság fogalmát. már régebben kimutatta a tudomány, hogy például a beruházásokat a szocialista társadalomban nem lehet egyetlen mutató alapján megítélni. ma már azt is tudjuk, hogy a termelést sem elég csak a teljes vagy netto-termelés egy főre vagy egy munkórára jutó adata alapján, a gazdaságosságot csak a nyereség vagy az önköltség alakulása alapján nyomon követni. az összefüggések sokoldalubbak, semminthogy egy-egy számadat birtokában megbízható ítéletet alkothatnánk gazdasági életünk fontos kérdéseiről. kérte a konferenciát, hogy ilyen és hasonló problémák megoldásához nyújtson segítséget.

ezután péter györgy egyetemi tanár, a központi statisztikai hivatal elnöke „új statisztikai módszerek és alkalmazásuk a gazdaságpolitika szolgálatában”, címmel tartott előadást. emlékeztetett arra, hogy olyan összetett jelenségek megfigyelésével, mint például a nemzeti jövedelem, az ipari termelés és a munkatermelékenység alakulása a statisztikai hivatal nem foglalkozott a felszabadulás előtt. csupán egyes kutatók vagy intézmények végeztek különböző becsléseket, számításokat. a jelenlegi számítások nemcsak rendszerebbek és részletesebbek, hanem elméletileg is megalapozottak és sokkal szilárdabb statisztikai bázison nyugszanak. kiépült a népgazdasági mérlegeknek az a rendszere, amely nemcsak a társadalmi termék és a nemzeti jövedelem, hanem a munkaerő, az anyag és a pénzügyi mérlegeket is magában foglalja. az iparstatisztikában részletesebb megfigyeléseket vezettek be a termékek értékesítésével, az anyagfelhasználással, az önköltséggel, a műszaki színvonal fejlesztésével kapcsolatosan.

/folyt.köv./

14.45.

14.49

friss

- 33 -

/bb 46. megkezdődött....2. folyt./vm

- a gazdaság vezetése és a népgazdasági tervezés rendszere tovább fejlődik és egyre több követelményt támaszt a statisztikával szemben is - mondotta. ezért újabb eljárásokat is ki kell alakítani és meg kell honosítani. a többi között a matematikai módszerek fokozott alkalmazása és a nemzetközi összehasonlítások iránt megnövekedett igény is új statisztikai módszerek kialakítását követeli. a meglevő statisztikai adatok újfajta csoportosításával és feldolgozásával már egymagában is eredményeket lehet elérni, számos új eljárás azonban újabb adatgyűjtéseket és az adatok új típusú feldolgozását követeli meg. ezekhez az eljárásokhoz tartozik az ágazati, kapcsolati mérlegeken nyugvó számítások rendszere.

péter györgy előadása után ajtai miklós, az országos tervhivatal első elnökhelyettese, a magyar közgazdasági társaság elnöke hangsúlyozta, hogy a matematika egyre nagyobb mértékben segíti a statisztikát, a közgazdasági tudományt. példaként említette rényi alfréd akadémikusnak és munkatársainak az árrendszerek kérdéseiről és a belkereskedelem készletproblémáiról szóló munkáját. mint mondotta, az országos tervhivatal munkájában is egyre nagyobb teret hódít a matematika, az ágazati kapcsolatok mérlege például most már mind az éves, mind az öt éves tervezésnek szerves része, rendszeresen alkalmazott eszköze. örömmel üdvözölte, hogy a közgazdasági egyetemen az idén megindult a matematikus-közgazdász szak, ahol a leendő közgazdászok magasfoku matematikai kiképzést is kapnak. helyesnek tartaná, ha az idősebb közgazdász generáció részére is lehetővé tennék, hogy a matematika területén is tovább képezzék magukat.

ezt követően a konferencia résztvevői két szekcióban folytatták tanácskozásukat. az egyik részlegben lukács ottó, a központi statisztikai hivatal főosztályvezetője a magyar ágazati kapcsolatok mérlegeinek statisztikai alapjairól, a másikban mód aladárné a ksh főosztályvezetője az életszínvonal nemzetközi összehasonlításának kérdéseiről tartott beszámolót.

a konferencia pénteken reggel folytatja munkáját./mti/

15,03
16,00

- 34 -

5r

mti hivatalos közlemények

1961. június 1.

bb 59. a minisztertanács ülése

te/s sr 1961. június 1.

a kormány tájékoztatási hivatala közli:

a minisztertanács csütörtökön ülést tartott. megtárgyalták a heves megyei tanács végrehajtóbizottságának beszámolóját a megyében folyó oktatási és népművelési munkáról. a kormány a beszámolót jóváhagyólag tudomásul vette.

a minisztertanács megvitatta és elfogadta az országos tervhivatalnak az 1961. évi népgazdasági terv teljesítésének első negyedévi tapasztalatairól szóló jelentését.

a minisztertanács megtárgyalta a földművelésügyi miniszter előterjesztését a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelmének szabályozásáról, s úgy határozott, hogy ennek alapján törvényjavaslatot terjeszt az országgyűlés elé.

a földművelésügyi miniszter beszámolt a kormányának a tavaszi növénytermesztési munkák végrehajtásáról és az aratás előkészületeiről. a kormány a tájékoztatót tudomásul vette.

/mti/ a minisztertanács ezután folyó ügyeket tárgyalta.

Se

16,58

17,07

- 1 -

bb 47. csúcseredmény a Lőrinci hengerműben

1 sl/sze/vl vg 1961. június 1.

a Lőrinci hengermű tízéves fennállása óta ez év májusában hengerelte a legtöbb lemezárut. az üzem 109 százalékra teljesítette tervét és terven felül csaknem ezer tonna durvalemezt adott a népgazdaságnak. a kimagasló eredményt a tavalyi átlagnál 6,2 százalékkal magasabb termelékenység tette lehetővé. a gépek javítását kellő időben elvégezték és a hengersor üzemidejét most már 90 százalékbán ki tudják használni. a gépkivételnek ez a foka a világ legmodernebb hengersorainál elért eredményekkel is felveszi a versenyt.

a gyár dolgozói ugyanevezett összevont prog. ramoszással, továbbá a hulladékok csökkentésével 392,2 tonna alapanyagot megtakarítottak. a májusban elért sikerben igen nagy része van Kiss István előhengerész brigádjának, amely a legtöbb lemezt hengerelte, a legjobb anyagkihozattal, a legkisebb selejttel és kalóriafelhasználással. /mti/

.-.

bb 48. tanácskozás a borsodi iparmedence vízügyi problémáiról

vid te/vl ki 1961. június 1.

a magyar hidrológiai társaság és az energiagazdálkodási tudományos egyesület borsodi csoportja csütörtökön délelőtt Miskolcon, a mtesz klubban konferenciát rendezett a borsodi iparmedence vízügyi problémáiról. a tanácskozáson részt vettek a miskolci nehézipari műszaki egyetem, a Lenin kohászati művek, az ózdi kohászati üzemek és több miskolci, illetve borsodi üzem szakemberei.

dr. diószegi dánielnek, a miskolci nehézipari műszaki egyetem tanszékvezető tanárának megnyitóját követően Gábor Béla, a Lenin kohászati művek főenergetikusa tartott előadást a nagyüzemi vízgazdálkodás időszerű kérdéseiről, s ezen belül részletesen fejtegette a diósgyőri kohászati ipari vízellátásának helyzetét, a közegészségügyi, gazdaságossági szempontból teendő intézkedéseket.

a tanácskozás második részében csoportvezető, a diósgyőri kohászati laboratóriumvezetője előadásában a borsodi ipartelepek vízminőségi kérdéseivel, az ipari víz szennyeződésének csökkentési módjaival, a helyes vízelőkészítés feladataival foglalkozott.

mindkét előadást hozzászólások követték. /mti/

.-.

Se

15,20
16,05

bb 51. megkezdődtek a szóbeli érettségik

1 vt/hné/vl sr 1961. június 1.

csütörtökön megkezdődtek a középiskolások szóbeli érettségi vizsgái. a művelődésügyi minisztérium rendelkezésének megfelelően a mostani érettségi vizsgákon már bizonyos változások lépnek életbe. ez azt jelenti, hogy elsősorban a tanulók gondolkodási készségét, az elméleti ismeretek gyakorlati alkalmazásának készségét, a fiatalok marxista-Leninista műveltségének szintjét vizsgálják. kevésbé kéri számon a lexikális ismereteket. új vonás, hogy a tételek száma egy-egy tantárgyban nem több 32-nél, s azokat a jelöltek maguk huzzák ki. /mti/

..

bb 52. átköltözik az ibusz színházzjegyirodája

1 tz/sze/vl vg 1961. június 1.

az ibusz színházzjegyirodája június 5-től, hétfőtől kezdve nem a vörösmarty téren, hanem a felszabadulás tér 5. alatti főirodában áll a közönség rendelkezésére. az átköltözés napján szombaton, június 3-án a jegykiadás szünetel. /mti/

..

bb 53. derült, napfényes az idő - virágzik a szőlő baranyában - diónagyságu a kajszibarack a balatonboglári gyümölcsösben

vid ö kz/vl ká 1961. június 1.

az elmúlt heti eszések és az azt követő napfényes, derült időjárás ismét meggyorsította a növények fejlődését. a villányi, a pécsi és a mohácsi dombokon, az egész 17.000 holdas baranyai borvidéken már megkezdődött a szőlők virágzása. az egy-másfél méteres hajtásokon bőséges a fűrthozam. nem ritka az olyan tőke, amelyik 15-20 fűrthöt is hozott. az ideai csapadékos, párás időjárás viszont kedvez a szőlő egyik legveszedelmesebb kártevőjének, a peronoszpórának. a termelők jól felkészültek és eredményesen védekeznek ellene. az összefüggő nagyüzemi táblákon már harmadszor, a szétszórt kisebb parcellákon pedig másodszor permetezik a szőlőt. más években ebben az időszakban legfeljebb az első permetezést végezték a gazdák.

/folyt.köv./

15,25
16 15

- 38 -

5.

bb 53. /drült, napfényes az idő... 1. folyt./ vl

baranya egyúttal az ország egyik legjobb dohánytermelő vidéke is. a szövetkezeti gazdaságokban már befejezéshez közeledik a palánták kiültetése. négy helyen, a bolyi kossuth, a kémesi közös ut, a mágocsi béke és a szederkényi karásica gyöngye termelőszövetkezetben géppel palántáznak. egy-egy gép naponta 30-40 ember nehéz munkáját végzi el. az időjárás is segíti ezt a fontos munkát. a talaj eléggé nedves ahhoz, hogy külön öntözés nélkül ültethessék el a palántákat, s ugyanakkor igen jó - általában 95 százalékos - a palánták megeredése. ezekben a napokban már csaknem 10 millió dohánypalánta zöldel a baranyai határban. több termelőszövetkezetben megkezdték a legkorábbi ültetvények első sarabolását.

kedvező a csapadékos időjárás a másodvetéshez is. a baranyai termelőszövetkezetek ezekben a hetekben több mint 4000 hold őszi takarmánykeverék és korai zöldborsó helyére vetnek rövid tenyészidejű takarmánynövényt. a mohácsi és a siklósi járás egyes községeiben az utóbbi napokban jégeső hullott. a jégverte növények zöme kiheveri a kárt, mindössze néhány száz holdat kell újra vetni. a megyei tanács gyors intézkedéssel megfelelő mennyiségű másodnövénnyel biztosított a jégkárt szenvedett termelőszövetkezeteknek.

somogyban, az ország egyik legfontosabb burgonyatermő megyéjében virágzik a burgonya. a növény fejlettségéhez mérten előrehaladtak az ápolással is. a lábodi állami gazdaságban, ahol 1500 holdon termelnek a legértékesebb új fajtákból vetőgumót, a töltőgetéssel egyidőben megkezdték a beteg tövek eltávolítását, az ugynevezett szelektálást. az értékes vetőgumót termő táblákat ezután is figyelemmel kísérik, s szükséghez mérten még 4-5 alkalommal szelektálják a töveket, hogy csak kifogástalan minőségű, egészséges vetőgumóta adjanak a termelőszövetkezeteknek.

a természet naptárral szembeni előnye talán a gyümölcsösökben a legszembeütőbb. a balatonboglári állami gazdaság gyümölcsösében a kedvező időjárás és a szakzerű gondozás következtében már diónagyságu a kajszibarack. az ifjusági táborok lakói az elmúlt évben igen nagy segítséget nyújtottak a termés betakarításában. a gazdaság az idén is örömmel várja a kiszistákat, s az elmúlt napokban, a gazdaság központjának legszebb helyén, már ki is jelölték a nyári tábor helyét. /mti/

..

Se

15,38
16 15

- 37 -

bb 49. határidő előtt egy hónappal három borsodi bánya teljesítette félévi tervét

vid te vm ki 1961. június 1.

a borsodi szénbányászati tröszt üzemei az évi versenyben - elsősorban a termelékenység növelésével - hónapról-hónapra túteljesítették tervüket. csütörtökön, június 1-én, három borsodi bányából, a kurityáni külfejtésről, a feketevölgyi kettős és a szuhakállói kettős aknából kitermelték az első félévre előírt utolsó csille szentet.

a felsőnyárádi bányüzem sikeres munkáját elősegítette, hogy az elmúlt hónapokban csehszlovák széngyalu üzembeállításával gépesítették a frontfejtést. a kézi munka megszüntetésével mintegy huszonkét százalékkal növekedett a termelékenység is.

a szuhakállói kettős aknában, a borsodi tröszt legkoszoru üzemévé fejlődő bányájában, az új munkahelyek előkészítésének gyorsításával fokozták a termelést.

az első félévi tervét határidő előtt befejező három borsodi bányüzemből június végéig terven felül még mintegy 85.000 tonna szenet szállítanak felszínre. /mti/

bb 50. a vizgazdálkodás fejlesztésének kerettervéről tárgyalt az országos vízügyi főigazgatóság kollégiuma

k s /sze vm vg 1961. június 1.

az országos vízügyi főigazgatóság kollégiuma dégen Imre főigazgató vezetésével csütörtökön ülést tartott. az értekezleten megtárgyalták és kiegészítésekkel jóváhagyták az országos vizgazdálkodási keretterv irányelveit, amelyet rövidesen kormánybizottság elé terjesztenek. a kerettervben dolgozzák fel majd a vizgazdálkodás fejlesztésének lehetőségeit. a kollégium megvitatta a múlt évi revizori tevékenységről szóló előterjesztést, majd a magyar-szovjet, a magyar-csehszlovák és a magyar-jugoszláv vízügyi vegyesbizottságok munkájáról összeállított beszámolókat tárgyalta meg. /mti/

15,03

16''

- 38 -

Se

bb 54. rekordteljesítmény a gyöngyösi ércbánya vállalatnál

vid te/vl ki 1961. június 1.

a gyöngyösi ércbánya vállalat egyik szocialista brigádja, amelynek vezetője Bessenyei József, májusban hét négyzetméteres vágatban kemény kőzetben 94 métert hajtott ki. a vállalat fennállása óta ez az eddigi legjobb vágatkihajtási eredmény. a 12 tagú szocialista brigád három műszakban, gyorsított vágatkihajtási módszerrel dolgozik, amelynek lényege, hogy a brigád egy-egy munkacsapata furást, robbantást, rakodást, szállítást, tehát egy teljes munkaciklust végez el egy műszak alatt. /mti/

.-.

bb 55. távtárcsázás veszprém és pápa telefonelőfizetői között

vid te/vl ki 1961. június 1.

a veszprém megyei postahivatal újrendszerű, úgynevezett távtárcsázás telefonkapcsolást létesített veszprém és pápa között. csütörtöktől a két városban a telefonelőfizetőknek nem kell a központtól távolsági vonalat kérni. az újrendszerű távolsági beszélgetéseknél a hívó fél készülékén három jegyű, meghatározott szám tárcsázása után nyomban hívhatja a másik város bármelyik telefonelőfizetőjét. a beszélgetés időtartamát számológépszülék jegyzi fel, s ennek megfelelően számítják ki a díjakat. /mti-

.-.

bb 57. dobi István üdvözlőtávirata az olasz köztársaság elnökéhez

te/vl sr 1961. június 1.

az olasz köztársaság nemzeti ünnepe alkalmából dobi István az elnöki tanács elnöke üdvözlőtáviratot küldött Giovanni Gronchinak, az olasz köztársaság elnökének. /mti/

.-.

Se

16,00

16''

- 39 -

bb 56. mezőgazdasági mérnökpszichológusok látogatása a sport-
kórházban

t so/sze/vl ka

1961. június 1.

a magyar agrártudományi egyesület mérnök-pszichológiai al-
bizottságának tagjai a következő években megvizsgálják a me-
zőgazdasági gépeken dolgozók teljesítményének alakulását, s
igénybevételüket a különböző munkáknál. csütörtökön látogatást
tettek a sport-kórházban, hogy tanulmányozzák a teljesítmények
mérésére szolgáló különböző műszereket. a sportorvosok ugyanis
már többévtizedes tapasztalatokkal rendelkeznek a különböző
teljesítmény-méréseknél. dr. nemessuri Mihály, a sport-kórház
igazgatója és a kutató orvosok bemutatták a laboratóriumokat és
sokoldalúan tájékoztatták a mezőgazdasági mérnök-pszichológuso-
kat. /mti/

bb 58. finn kulturális bizottság érkezett hazánkba

t fe/gk/vl sr

1961. június 1.

a finn-magyar kulturális egyezmény értelmében csütörtökön bu-
dapestre érkezett a finn-magyar kulturális vegyesbizottság finn
albizottságának küldöttsége, az 1961-2. évi munkaterv tárgya-
lására. a küldöttséget heikki hosia oktatásügyi miniszter vezeti.
a küldöttség tagjai: kustaa vilkuna akadémikus, dr. erkki itkonen,
dr. väinö kaukonen, dr. aulis j. joki professzorok és
max jakobson, a finn külügyminisztérium sajtóosztályának vezető-
je. a finn vendégek fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent
ortutay gyula, az elnöki tanács tagja, a finn-magyar vegyesbizott-
ság elnöke, pataki jános, a kulturális kapcsolatok intézetének
főtitkára, várkonyi péter, a külügyminisztérium sajtóosztályának
vezetője, valamint a külügyminisztérium, a kulturális kapcsolatok
intézetének több vezető munkatársa, a tudományos akadémia és az
eötvös loránd tudományegyetem számos képviselője. jelen volt a
fogadáson toivo h. heikkilä, a budapesti finn nagykövet.

molnár jános művelődésügyi miniszterhelyettes üdvözlő szavai-
ra heikki hosia miniszter válaszolt. hangsúlyozta, hogy a két év-
vel ezelőtt megkötött finn-magyar egyezmény jó eredményekhez ve-
zetett és reméli, hogy a mostani látogatás is hozzájárul a hagyo-
mányos magyar-finn barátság további elmélyítéséhez.

csütörtökön délután a kulturális kapcsolatok intézetében meg-
kezdődtek az 1961-62. évi munkaterv tárgyalásai. /mti/

16,34

17.07

- 40 -

Se

bb 62. országos néprajzi vándorgyűlés gyulán

vid/fm/ke/s fm

1961. június 1.

gyulán csütörtökön háromnapos országos néprajzi vándor-
gyűlés kezdődött annak emlékére, hogy 40 évvel ezelőtt a körös-
közi városban tartotta első vándorgyűlését a magyar néprajzi tár-
saság.

dr. tálasi istván, az eötvös loránd tudományegyetem
bölcészeti kármak dékánja, a magyar néprajzi társaság alelnöke
nyitotta meg a gyűlést. az első előadást dr. dankó imre, a gyulai
erkel ferenc múzeum igazgatója tartotta a körös-vidék néprajzi
kutatásának feladatairól. a vidéki és az országos múzeumok kapcso-
latáról dr. bodrogi tibor, a néprajzi múzeum főigazgatója, az
öt éves és a távlati tudományos tervről dr. vincze istván
kandidátus, a néprajzi múzeum tudományos titkára számolt be.
a felszólalók helyeselték, hogy a magyar néprajzi múzeum szer-
vezetten irányítja majd az új magyarság néprajza című
összefoglaló mű előkészítéséhez szükséges adatok, anyagok össze-
gyűjtését.

javasolták speciális múzeumok - baján például halászati
a hortobágyon pedig a pásztorkodás emlékeit őrző múzeum- létre-
hozását, a néprajztudománnyal kapcsolatos ismeretterjesztést.

délután vargha lászló műszaki egyetemi docens változás-
vizsgálatok a tiszántul népi építészetében címmel tartott
vetítettképes előadást.

a vándorgyűlés alkalmából a tanácsházán a gyulai házi-
ipari szövetkezet népművészeti remekeiről és a város építésé-
séről, a helyi múzeumban pedig gyula és környéke helyismerete
címmel nyílt kiállítás. /mti/

--

bb 61. megérkezett izland új magyarországi követe

te/s sr

1961. június 1.

dr. kristinn gudmundsson izland új magyarországi rendkívüli
követe és meghatalmazott minisztere csütörtökön megérkezett
budapestre. fogadására a ferihegyi repülőtéren megjelent
radványi jános, a külügyminisztérium protokollosztályának veze-
tője. /mti/

--

16,54

17.07

- 41 -

Se

bb 60. megkezdődött a népliget rendezése - június 18-ig
ezernyolcszáz kőbányai takarítja a törmeléket

t di/gk/s sr 1961. június 1.

többhónapos előkészítés után csütörtökön megkezdődött a népliget rendezése. elsőként az északi járműjavító munkásainak mintegy száztagú csoportja látott dologhoz a kőbányai egészségház, valamint a ganz-márag sporttelepe mögötti részen. a ligetet elcsufító törmelékhalomot kezdték eltakarítani.

a népligetben október 31-ig naponta százan segítenek a rendezés nagyszabású munkájában. június 18-ig a kőbányai vállalatok, üzemek, intézmények dolgozói tevékenykednek, majd a 8. és a 9. kerület lakói lépnek a helyükbe. a 10. kerület június 18-ig ezernyolcszáz társadalmi munkással és ötvennégy szállító eszközzel segíti a nagymennyiségű hulladék eltakarítását és elszállítását. a lakosság hozzájárulásának ez évi értéke előreláthatólag megközelíti majd a hárommillió forintot. /mti./

--

bb 63. öregek napközi otthonai győr-sopron megyében - a győr-sopron megyei tanács ülése

vid fm/ke/s fm 1961. június 1.

a győr-sopron megyei tanács csütörtöki ülésén többek között az egyedülálló öregek helyzetéről tárgyalt. a tanácskozáson ismertették, hogy a vöröskereszt, a nőtanács, a kisz és a termelészövetkezetek a megyében több helyen létrehozzák az egyedülálló öregek napközi otthonát. ezeket az otthonokat állami támogatás nélkül tartják fenn. a munkaképes öregeknek a termelészövetkezetek könnyebb munkát adnak, ahol mód van rá, felállítják az öregek klubját is. sopronban a vöröskereszt-szervezet ad helyiséget erre a célra. /mti./

--

se

17,10

- 42 -

18.21

bb 64. a lengyel mezőgazdasági küldöttség látogatása debrecenben és a tarcali állami gazdaságban

vid/ká/s sze 1961. június 1.

a hazánkban tartózkodó lengyel mezőgazdasági küldöttség, stefan ignarnak, a lengyel népköztársaság minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével csütörtökön délelőtt debrecenben látogatott. a vendégek petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes társaságában megtekintették a debreceni mezőgazdasági akadémiát. a küldöttséget c. nagy gábor, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának titkára, bartha jános, a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és bencsik istván, a debreceni mezőgazdasági akadémia igazgatója

fogadta. bencsik istván egyetemi tanár, az akadémia igazgatója ismertette anyolc éves multra visszatekintő és azóta sokat fejlődött mezőgazdasági szakoktatási intézmény feladatát a mezőgazdasági mérnökképzésben, beszélt arról a kapcsolatáról, amely az akadémia és a mezőgazdasági nagyüzemek között kialakult, és tájékoztatta a vendégeket az akadémiára háruló mezőgazdasági tudományos feladatokról. a találkozás alkalmával baráti eszmecsere fejlődött ki a küldöttség tagjai és az akadémia oktatói között. ezt követően a lengyel mezőgazdasági küldöttség megtekintette az akadémia épületét, majd a déli órákban debrecenből borsod megyébe utazott, s felkereste a világhírű tokaj-hegyaljai borvidéket. áthaladva a borvidék jellegzetes tájain, a tokajhegyaljai állami gazdaságba látogattak, ahol a vendégeket a leskó istván igazgató és bakonyi józsef, a gazdaság kossuth-díjas főkertésze fogadta. leskó istván igazgató ismertette a kisparcellás szőlőkből kialakított, nagyüzemi módszerekkel dolgozó szőlőgazdaság működését, beszélt a tokajhegyaljai rekonstrukciókról, amelyhez a gazdaság évente hárommillió oltvány gyökereztetésével nyújt segítséget. ezt követően a küldöttség tagjai megtekintették hegyalja egyik legértékesebb szőlőjét, a disznókői üzemegységet, az ottani nagyteljesítményű szőlőfeldolgozó üzemet, majd a gazdaság mádi pincészetében a hegyaljai borkezelés módszereivel ismerkedtek meg. /mti./

Se

--

17,09

- 43 -

18.21

bb 60. megkezdődött a népliget rendezése - június 18-ig
ezernyolcszáz kőbányai takarítja a törmeléket

t di/gk/s sr 1961. június 1.

többhónapos előkészítés után csütörtökön megkezdődött a népliget rendezése. elsőként az északi járműjavító munkásainak mintegy száztáru csoportja látott dolgozhoz a kőbányai egészségház, valamint a ganz-márag sporttelepe mögötti részen. a ligetet elcsufító törmelékhalomot kezdték eltakarítani.

a népligetben október 31-ig naponta százan segítenek a rendezés nagyszabású munkájában. június 18-ig a kőbányai vállalatok, üzemek, intézmények dolgozói tevékenykednek, majd a 8. és a 9. kerület lakói lépnek a helyükbe. a 10. kerület június 18-ig ezernyolcszáz társadalmi munkással és ötvennégy szállító eszközzel segíti a nagymennyiségű hulladék eltakarítását és elszállítását. a lakosság hozzájárulásának ez évi értéke előreláthatólag megközelíti majd a hárommillió forintot. /mtl./

--

bb 63. öregek napközi otthonai győr-sopron megyében - a győr-sopron megyei tanács ülése

vid fm/ke/s fm 1961. június 1.

a győr-sopron megyei tanács csütörtöki ülésén többek között az egyedülálló öregek helyzetéről tárgyalt. a tanácskozáson ismertették, hogy a vöröskereszt, a nőtanács, a kisz és a termelősövetkezetek a megyében több helyen létrehozzák az egyedülálló öregek napközi otthonát. ezeket az otthonokat állami támogatás nélkül tartják fenn. a munkaképes öregeknek a termelősövetkezetek könnyebb munkát adnak, ahol mód van rá, felállítják az öregek klubját is. sopronban a vöröskereszt-szervezet ad helyiséget erre a célra. /mtl./

--

se

17, 10

18.21

- 42 -

bb 64. a lengyel mezőgazdasági küldöttség látogatása debrecenben és a tarcali állami gazdaságban

vid/ká/s sze 1961. június 1.

a hazánkban tartózkodó lengyel mezőgazdasági küldöttség, stefan ignarnak, a lengyel népköztársaság minisztertanácsa elnökhelyettesének vezetésével csütörtökön délelőtt debrecenben látogatott. a vendégek petőházi gábor földművelésügyi miniszterhelyettes társaságában megtekintették a debreceni mezőgazdasági akadémiát. a küldöttséget c. nagy gábor, az mszmp hajdu-bihar megyei bizottságának titkára, bartha jános, a hajdu-bihar megyei tanács végrehajtó bizottságának elnökhelyettese és bencsik istván, a debreceni mezőgazdasági akadémia igazgatója

fogadta. bencsik istván egyetemi tanár, az akadémia igazgatója ismertette anyolc éves multra visszatekintő és azóta sokat fejlődött mezőgazdasági szakoktatási intézmény feladatát a mezőgazdasági mérnökképzésben, beszélt arról a kapcsolatáról, amely az akadémia és a mezőgazdasági nagyüzemek között kialakult, és tájékoztatta a vendégeket az akadémiára háruló mezőgazdasági tudományos feladatokról. a találkozás alkalmával baráti eszmecsere fejlődött ki a küldöttség tagjai és az akadémia oktatói között. ezt követően a lengyel mezőgazdasági küldöttség megtekintette az akadémia épületét, majd a déli órákban debrecenből borsod megyébe utazott, s felkereste a világhírű tokaj-hegyaljai borvidéket. áthaladva a borvidék jellegzetes tájain, a tokajhegyaljai állami gazdaságba látogattak, ahol a vendégeket leskó istván igazgató és bakonyi józsef, a gazdaság kossuth-díjas főkertésze fogadta. leskó istván igazgató ismertette a kisparcellás szőlőkből kialakított, nagyüzemi módszerekkel dolgozó szőlőgazdaság működését, beszélt a tokajhegyaljai rekonstrukcióról, amelyhez a gazdaság évente hárommillió oltvány gyökereztetésével nyújt segítséget. ezt követően a küldöttség tagjai megtekintették hegyalja egyik legértékesebb szőlőjét, a disznókői üzemeget, az ottani nagyteljesítményű szőlőfeldolgozó üzemet, majd a gazdaság mádi pincészetében a hegyaljai borkezelés módszereivel ismerkedtek meg. /mtl./

--

se

17, 09

18.21

- 43 -

bb. 65. ruházati iparunk jövőjéről, a lakosság ellátásáról tanácskoznak a textilipar szakemberei - megkezdődött a 11. országos textilipari műszaki konferencia

1 sz/tr/szb vg

1961. június 1.

csütörtökön az építők rózsza ferenc művelői házában megnyitott a 11. országos textilipari műszaki konferencia. nagy józsefné könnyűipari miniszter jelenlétében vég László könnyűipari miniszterhelyettes a textilipari műszaki és tudományos egyesület elnöke nyitotta meg a tanácskozást, majd füsti pál, az országos tervehivatal könnyűipari főosztályának vezetője vázolta a textilipar fejlesztésének távlatait. figyelembe vették a hazai lakosság ellátását, a fokozódó igényeket, a nemzetközi munkamegosztást, a műszaki fejlesztés és az ipar területi elhelyezését. számítanak arra, hogy a falusi lakosság is igényesebben, jobban öltözködik, nő a konfekció-ruhák, kötöttolmik, a finomabb textilárúk iránti kereslet. megváltozik a textilipar nyersanyagösszetétele, mind nagyobb arányokban dolgoznak fel szintetikus szálakat. előtérbe kerül a kgst országokkal történő választékcseré továbbfejlesztése. el lehet és el kell érni - mondotta az előadó - , hogy áruházainkban bő választékban legyenek szovjet, csehszlovák, ndk, lengyel gyártmányok, s ugyanakkor magyar textilárkat is megtalálhassák a baráti országok üzleteiben.

- már most foglalkozunk a textilipar 15-20 éves távlati fejlesztésével, a műszaki fejlesztési célok meghatározásával. nem új gyárak építésével, hanem a meglévők korszerűsítésével, a gépek egy részének kicserélésével akarjuk fokozni a termelést. fontos tényező a meglévő épületek jobb kihasználása. a pamutfonódák rekonstrukciójával például a meglévő üzemterületen 20 százalékkal több fonalat készítenek majd. folytatjuk a szövődék automatizálását és második öt éves tervünk végéig az automata-gépek aránya 27-30 százalékra emelkedik. az automatagépek 20-25 százalékos termeléstöbbletet eredményeznek. szakembereink sikeresen próbálkoznak a régi szövőgépek gyorsításával, termelésük növelésével is. a finomabb fésűsfonódal berendezések egy részének kicserélésével 1965-ig 1958-hoz képest azonos üzemterületen 62 százalékkal több fésűsfonatot készíthetünk - mondotta füsti pál, majd részletesen ismertette a műszaki fejlesztés terveit:

/folyt.köv./

17,15

15.15

- 44 -

Se

bb. 65. /ruházati iparunk....folyt./-szb

a konferencia résztvevői a plenáris ülés után 11 csoportban szakági tanácskozásokat tartanak. az előadásokon 1 200 résztvevőre számítanak. a konferencia iránt külföldi szakkörökben is nagy érdeklődés nyilvánult meg és a tanácskozásra 9 országból 44 külföldi szakember érkezett, akik közül többen előadásokat is tartanak.

a konferencián kiosztották a textilipar fejlesztéséért elnevezésű emlékérmét és a vele járó ötezer forintot. e kitüntetésben részesült nagy imre, a gyapjuipari igazgatóság főmérnöke, sojt dezső, a kötszövőipari igazgatóság vezetője és szabó sándor, a szegedi ruhagyár főmérnöke. /mti/

- . -

bb 65. politechnikai kiállítás tatán

vid fm/ke szb fm

1961. június 1.

komárom megye középiskoláiban 27 tanulócsoportban a diákok 33 százaléka vesz részt az öt plusz egyes oktatásban, míg az általános iskolák felsőtagozatu tanulóinak negyven százaléka részesül gyakorlati képzésben. ezt az eredményes munkát ismerteti az a nagyszabású megyei politechnikai kiállítás, amelyet csütörtökön nyitottak meg a tatal eötvös gimnáziumban. a megnyitón résztvett kroszner László, a megyei tanács vb. elnöke. több ezer munkadarab szemlélteti, milyen jó eredménnyel sajátítják el a tanulók az egyes szakmákat. különösen nagy sikert rattak a tatal gimnazisták. többek között saját készítésű kombinált szobát mutattak be. a lányok saját maguk által varrt ruháikból divatbemutatót rögtönöztek. /mti/

- . -

Se

17,20

15.15

- 45 -

bb 67. ez év őszén tartják az ujitók és feltalálók 3. országos tanácskozását - az országos találmányi hivatal elnökének beszámolója a ganz-mávag ujitási ankétján

t sl/sze/s vg 1961. június 1.

az ujitók lapjának szerkesztősége a ganz-mávag dolgozó részére csütörtökön délután ujitási ankétot tartott a gyár művelődési házában. az ankéton tasnádi emil, az országos találmányi hivatal elnöke ismertette az ujitómozgalom eredményeit és egyes vitás kérdéseit. elmondotta, hogy a múlt évben 253.000 javaslatot nyújtottak be az országban, körülbelül 200.000-nal kevesebbet, mint 1953-ban, a mostani ujitások összértéke mégis jóval nagyobb, mint annakidején. évente körülbelül másfélmilliárd forint megtakarítással járnak a tavaly bevezetett ujitások, illetve az ujitásoknak az a 20-22 százaléka, amelynek hasznát ki tudják számítani. nyilvánvaló azonban, hogy a nagy többségben levő ugynevezett észmei ujitások is igen nagy mértékben segítik a népgazdaság fejlődését. az ujitások értéke lényegesen megnövekedett, a dolgozók körütekintőbben, megfontoltabban kezdeményeznek, mint eddig bármikor.

ezután a közreműködői díjak és a munkaköri köteleességek körüli vitáról szólt a találmányi hivatal elnöke. az utóbbival kapcsolatban hangsúlyozta, hogy a munkaköri köteleességeket központilag nem lehetne pontosan körülírni, az üzemek műszaki vezetésén, részletes ujitási feladattervek kidolgozásán múlik, hogy a dolgozók meg tudják ítélni, mi a köteleességük és miért jár ujitási díj.

tasnádi emil ezután bejelentte, hogy az ujitómozgalom eredményeinek felmérésére, a vitás kérdések tisztázására ez év őszén megtartják az ujitók és feltalálók 3. országos tanácskozását. ezt megelőzően iparáganként megtárgyalják a mozgalom időszerű kérdéseit./mti/

--

17,33
1740

- 46 -

54

bb 68. budapesten négy nap alatt kétmillió forintért vásároltak könyvet - egésznapos író-olvasó találkozó az egyesült izzóban - irodalmi estek, ankétok, ismeretterjesztő előadások országsszerte - az ünnepi könyvhét legfrissebb hírei

1 v/gg/s fm 1961. június 1.

az ünnepi könyvhét ötödik napján budapesten és vidéken változatlanul nagy az érdeklődés és a vásárlókedv. a fővárosban összesítették az elmúlt négy nap eredményeit: a budapesti vásárlók csütörtökig mintegy kétmillió forintért vettek könyveket. keuden például 532.000, szerdán pedig 634.000 forint - 134.000 forinttal több mint tavalyi könyvhét azonos napján volt a forgalom. ezek az eredmények természetesen nem véglegesek, hiszen az üzemek nagyrészből nem futottak még be a jelentések és nem ismerik a magyar könyvterjesztő vállalat forgalmát sem.

az elmúlt egy-két nap alatt a fővárosi üzemekben és gyárakban is sorra megnyitották az ünnepi könyvhetet, író-munkás találkozókat, irodalmi esteket, előadásokat nagyszabású könyvvásárokat rendeznek. az egyesült izzóban - mindössze két üzemszében - 8.000, az elektromos készülékek és mérő - készülékek gyárában 10.000, a lánggépgyárban 6.600, a hungária jacquard szövőgyárban 12.000, a beloiar isz h iradástechnikai gyárban 6.400 forintért vásároltak könyveket. a kistext-ben a könyvvásáron 50.000 forint áru kiadvány kelt el és több mint 20.000 forintért vettek könyvsorsjegyet a munkások.

az egyesült izzóban csütörtökön egésznapos író-olvasó találkozót rendeztek az ünnepi könyvhét alkalmából. a gyárat már reggel felkeresték az írók - darvas józsef, az írószövetség elnöke, garai gábor, bihari klára, szabó magda, jobbágy károly, berkesi andrás, váczy mihály és vészi endre - és megtekintették az egyesült izzó üzemegységeit. a gyáriátogatás után az írócsoport felkereste vácott az egyesült izzó televízió-képcső részlegét, ahol munkafolyamatokkal és a munkásokkal ismerkedtek. délután az egyesült izzó munkásklubjában az írók találkoztak a gyár dolgozóival, akiknek részleteket olvastak fel saját műveikből. a jólsikerült, rögtönzött kis irodalmi délutánt követően az írók és a munkások baráti hangulatban, hosszasan elbeszélgettek a könyvhét kötetekéről, az irodalom időszerű kérdéseiről.

/folyt.köv./

17,32
1745

- 47 -

56

bb 68. /budapesten négy nap alatt... 1. folyt./- szb

a ganz-mávg-ban szerdán a kiadói főigazgatóság, a szot és a szabó ervin könyvtár a szocialista brigád és a könyvtár címmel ankétot rendezett. a vitán résztvett jankovich ferenc költő is.

pénteken délután fél négy órakor a könyvklubban a kiadói főigazgatóság megjutalmazza az 1960. évben legjobban dolgozó üzemi könyvbizományosait.

az ország legkülönbözőbb részein, vidéken ugyancsak nagy sikerrel tart az ünnepi könyvvásár. összefoglaló eredmények még nem érkeztek, de az egyes jelentésekből, adatokból már látható, hogy a falvak, a községek és a vidéki városok dolgozói is nagy érdeklődéssel fogadják az ünnepi kiadványokat. színlíni városban az első napokban 30.000, egerben 10.500, szegeden 30.000, kaposváron 8.000 forint volt a forgalom.

a győr megyei földművesszövetkezetek több mint hárommillió forint értékű könyvet állítottak ki az idei könyvhét alkalmából. az első négy napon már több könyvet adtak el, mint a tavalyi könyvhét egész ideje alatt. különösen a kapuvári járásban nagy a forgalom a falusi könyvsátrakban. a földművesszövetkezetek dolgozói vállalták, hogy személyenként legalább 50 forint értékű könyvet adnak el. ezt máris túlteljesítették.

a hét dunántúli megye - zala, győr, tolna, somogy, vas, fejér, baranya - és budapesti íróvendégek részvételével pécsen megrendezett dunántúli írókonferencia csütörtökön folytatta munkáját. ezen az utolsó napon szabó ede, az új írás rovatvezetője irodalmunk néhány kérdése címmel tartott előadást, és ezzel a kétnapos konferencia munkája befejeződött. a találkozón részvevő írók siklóson nagyszerű irodalmi esten ismerkedtek meg a község lakosaival.

békéscsabán szerdán este fővárosi és szegedi írókat láttak vendégül a balassi bálint művelődési házban. az írók másnap, csütörtökön meglátogatták a békéscsabai petőfi termelőszövetkezetet, elbeszélgettek a szövetkezeti dolgozókkal, majd a békéscsabai téglagyár munkásaival találkoztak a gyár művelődési termében.

/folyt.köv./

17,42

- 48 -

1805

se

bb 68. /budapesten négy nap alatt... 2. folyt./- szb

a nyiregyházi állami könyvesboltban néhány nap alatt több mint 30.000 forintot forgalmaztak. megnövekedett a forgalom a falusi könyvesboltokban is. szolnok megyében a megyei könyvtár művelődési autója husz szövetkezeti tanyaközpontba, településre juttatja el a mozgó könyvtárakat. sok helyen rendeztek műsoros irodalmi estet; a jászberényi tanítóképző intézet növendékei a szovjet irodalom remekeiből állították össze műsorukat. a szolnoki ifjúsági irodalmi színpad megrendezte a költészet napját. a műsorban a magyar líra olyan alkotásai szerepeltek, amelyek történelmünk nagyszerű pillanatait elevenítették meg. a megyében tíz helyen találkoztak neves írók olvasóikkal.

zala megyében még egyetlen könyvhétnek sem volt olyan sikere, mint az ideinek. a megjelent könyvek zömét már az első négy napon megvásárolták. különösen a falvakban veszik sokan az ünnepi kiadványokat. a földművesszövetkezetek alkalmazottjai házhoz viszik a szépirodalmi és mezőgazdasági könyveket. a zalaegerszegi járásban a házról-házra járó bizományosok négy nap alatt több mint két és félezer kötetet adtak el.

borsod megyében több mint 120 községben állítottak fel elárúsító sátrakat. a járási és községi könyvtárak már hetven ankétot rendeztek és mintegy hatvan helyen tartottak irodalmi ismeretterjesztő előadást. az ünnepi könyvhéten negyven községben nyílt kiállítás és a hét végén 19 helyen tartanak könyvbált. ózdon a ruhaágyárban ünnepélyesen adták át az üzemi fiókkönyvtárát, számos községben rendeztek ifjúsági irodalmi fejtörőt. a fejér megyei falvakban is sokan vásároltak könyveket. különösen nagy volt az érdeklődés a klasszikus költők verseskötetei iránt, elsősorban vörösmarty és ady kötetét vásárolták. vas megyében a földművesszövetkezetek bizományosai a falvakban házról-házra járva több ezer könyvet adtak el eddig. az acsádi petőfi termelőszövetkezet másfélezer forintért vett könyvet, a sárvári kossuth tsz-ben elhatározták, hogy könyvtárat létesítenek.

somogy megyében eddig összesen több mint 150.000 forint értékű könyvet vásároltak. kaposváron mintegy hatvanezer forint értékű szépirodalmi, műszaki könyvet és ifjúsági regényt vettek meg. a megyében több mint ezer vörösnakvendős uttoró jár házról-házra és árusítja a világirodalom legjobb termékeit, a ma élő írók, költők alkotásait. /mti/

--

17,46
1805

- 49 -

se

bb 69. budapestre érkezett heinrich grisshammer nyugat-német-
országi lelkész

i di/gk szb sr

1961. június 1.

az országos béketanács meghívására csütörtökön budapestre
érkezett heinrich grisshammer, a német szövetségi köztársaság-
beli hitzkirchen evangélikus lelkésze. magyarországon találko-
zik az országos béketanács, valamint az evangélikus egyház
vezetőivel, s ellátogat tolna megye termelőszövetkezeti közsé-
geibe is, hogy megismerkedjék a mai magyar falu életével. /mti/
--

bb 70. vallaurisi keramikusok látogatása a magyar sajtó házában

t fe/gk szb sr

1961. június 1.

a kulturális kapcsolatok intézetének vendégeként hazánkban
tartózkodó 14 vallaurisi keramikus művész paul derigonnak,
vallauris polgármesterének vezetésével csütörtökön a magyar sajtó
házába látogatott. a francia keramikusok baráti eszmecsereét
folytatták magyar keramikus művészekkel és a sajtó képviselőivel.
a vallaurisi keramikusok kiállítása szombaton nyílik a műcsarnok-
ban. /mti/
--

bb 71. fővárosi képzőművészek sztálinvárosban

via fm/ke/s fm

1 31. június 1.

csütörtökön 24 fővárosi képzőművész látogatott sztálin-
városba. közöttük volt pór bertalan kossuth-díjas festőművész.
délelőtt a kohászati kombináttal és az üzemek dolgozóival is-
merkedtek, délután pedig a várost rézték meg. /mti /
--

-- 50 --

17,53

18⁰⁰

se

bb 72. ülést tartott a hazafias népfront budapesti elnöksége

t di/gk szb sr

1961. június 1.

a népfront székházában csütörtökön dr. harrer ferenc elnök-
letével kibővített ülést tartott a hazafias népfront budapesti
elnöksége. résztvett a tanácskozáson harmati sándor, az mszmp
központi-bizottságának tagja, a hazafias népfront országos ta-
nácsának titkára. az elnökség megállapította: a hazafias nép-
front 2. kongresszusa óta érdekesebbé, eredményesebbé vált a
budapesti népfront- és békemozgalom tevékenysége. a békemozgalom
rendezvényei közül budapesten az élménybeszámolókkal, filmekkel
és nem egyszer műsorral színesített barátsági estek a legnép-
szerűbbek. rövid idő leforgása alatt számos ilyen összejövetelre
került sor az afrikai és a gyarmati népek elétéről. az elmúlt
hónapokban megrendezték az orvosok, a színművészek baráti talál-
kozóját, s a népfront klubjában vendégül látták a hazánkban ta-
nuló ázsiai, afrikai és dél-amerikai fiatalokat. a következő hó-
napokban megvitatták a lakosság között végzett munka módszereit,
s a népfront-klubok tevékenységét. a budapesti népfront-bizottság
kezdeményezi majd a fővárosi és vidéki népfront-bizottságok
tapasztalatcseréjét is. /mti/
--

bb 73. időjárásjelentés

gg/s li

1961. június 1.

a meteorológiai intézet jelenti június 1-én, csütör-
tökön délután 18 órakor:

meleg idő

várható időjárás péntek estig: felhőátvonulások, több
helyen, főként a dunántúson eső, esetleg zivatar. mérsékelt,
időnkint élénkebb déli, délnyugati szél. a meleg idő tovább
tart.

várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken ál-
talában 24-27, nyugaton egy-két helyen 28 fok alatt. /mti /
--

51

18³⁷

se

bb 74. politechnikai kiállítás a 20. kerületben

t vt/sze/s sr 1961. június 1.

a 20. kerületi tanács oktatási osztályának rendezésében „munka az iskolában”, címmel csütörtökön délután kiállítás nyílt a pesterzsébeti muzeumban. előkészítésén példamutató szorgalommal dolgozott több mint ötven általános iskolai tanuló és számos pedagógus, novák béla tanár vezetésével. a kerület iskoláiban tanulók gyakorlati órákon és szakkörökben készített különböző munkadarabjai láthatók a kiállításon.

Igen ötletes például a stromfeld aurél általános iskola dikájainak szakköri készítménye: egy széssel egybeépített telefonasztal. alapos hozzáértésről tanuskodik a marx károly ut 92. szám alatti általános iskolások tranzisztoros rádiója. a kiállítás - amelynek megnyitásán jelen volt bozók józsef, a 20. kerületi tanács végrehajtó bizottságának elnöke is - a tanulók gyakorlati képzésének sikerét tanúsítja. /mti /

- . . -

bb 75. bolíviai parlamenti küldöttség utazott át budapesten

t h1/gg szb sr

1961. június 1.

csütörtökön este áru távozott budapesten a bolíviai köztársaság parlamentjének hattagu delegációja. a vendégeket, köztük a küldöttséget vezető armando mollinezo bacarrezát, a bolíviai parlament tagját a nyugati pályaudvaron vass istvánné, az országgyűlés al-elnöke, huber lajos az országgyűlés jegyzője, dr. wild frigyas a parlamenti külügyi bizottságának tagja és a külügyminisztérium képviselői üdvözölték. /mti/

--

20,36
20th

- 52 -

bb 76. róbert casadesus zongoraművész budapestre érkezett
t fe/gg/s sr 1961. június 1.

róbert casadesus, a világhírű francia zongoraművész csütörtökön felaságával együtt budapestre érkezett. megérkezésekor a ferihegyi repülőtéren nyilatkozott a magyar távirati iroda munkatársának:

- három évvel ezelőtt jártam magyarország fővárosában és most ismét örömmel jöttem, mert találkozhatom a zeneértő és zenekedvelő magyar közönséggel. nagyrabecsülöm a magyar zeneszerzőket s a közeljövőben a newyorki columbia hang-lemeztársaságnak játszom majd - feleségemmel együtt - bartók két zongorára és ütőhangszerekre írt szonátáját.

-idejövetelem előtt izraelben voltam, majd onnan bécsbe utaztam és résztvettem az ünnepi játékokon. budapest után párizs következik, ahol egyik fagottművem adják elő, amikor magam is tagja leszek a zsűrinek.

arra a kérdésre, hogy casadesus ezidőszereint min dolgozik, a világhírű művész elmondotta: az utóbbi időben több kamaraművet komponált, ezek azonban nem szerepelnek magyarországi műsorán, szívesebben interpretálja más művészek muzsikáját. casadesus hozzátette: ugyanakkor éppen a közelmúltban előfordult, hogy párizsban előadta zongorára és fuvóshatosra komponált művét.

szeretném mostani hangversenyemen is kiérdemelni a magyarok elismerését. /mti /

--

bb 77. kiss károly látogatása dánszentmiklóson

t áe/gk szb sr

1961. június 1.

kiss károly, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára csütörtökön dánszentmiklóson látogatott. norvátó andrásnak, a pest megyei pártbizottság első titkárának társaságában felkereste az ottani állami gazdaságot, ahol kelemen györgy igazgató - aki egyben a helybeli micsurin tsz elnöke is - tájékoztatta a több mint 4000 holdas nagyüzem munkájáról. résztvettek a megbeszélésen a ceglédi járás, valamint a község vezetői és a micsurin tsz képviselői. kiss károly nagy elismeréssel nyilatkozott az állami gazdaság állatállományáról, a kitűnően gondozott 800 számosállatról, amely a gazdaság fő jövedelemforrása. ezután a micsurin termelőszövetkezet gazdaságát tekintette meg és a gabonatermesztésről, a kukoricatermesztésről, a kertészetben, valamint a baromfitenyésztő farmról hosszasan elbeszélgetett a tsz dolgozóival. /mti/

--

20.50
21th

-53-

bb 78. osztrák turisták érkeztek magyarországra

vid szb sr

1961. június 1.

csütörtökön három autóbusszal, több mint száz osztrák turista érkezett hazánkba. a vendégek délelőtti megtekintették sopront, majd délután a balatonra utaztak. a turisták a fővárosba is ellátogatnak. /mti

-. -

- v é g e -

- 54 -

21,55
22.15

Lai

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I, Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-500

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

mti bel f ö l d i h i r e k

1961. június 2.

bb 1. új módszert keresnek a magyar kutatók a beton megvédésére a korrozció ellen

i /tz/tr/s vg 1961. június 2.

a magyar vegyészek és építészek a múlt héten napokon keresztül tárgyaltak azokról a módszerekről, amelyekkel a betont meg lehet védeni a savak, lugok és sók, stb. károsító hatásától, az úgynevezett korroziótól. ebben a küzdelemben is egyre nagyobb szerepet kapnak a műanyagok, illetve a műanyagdiszperziók - vízben kevert rendkívül finom, apró műanyagrészcskék - részint bevonatok gyanánt, részint a beton anyagához keverve, mint annak adalékanyagai.

e kérdés egyik legjobb szakértője, dr. bátori mártá vegyész-mérnök a következőkben tájékoztatta a magyar távirati iroda munkatársát a műanyagoknak ilyen célú felhasználására irányuló hazai kutatásokról.

a különböző hágyományos értelemben vett, tehát szénatomvázu műanyagdiszperziókat már néhány év óta alkalmazzák a beton védelmére, mert igen jól ellenállnak a savaknak, az enyhébb lugoknak és jó folyadékzárók. azonkívül kitűnő kötőanyagok is, így a velük kevert betonnal megoldható a töredező betontestek javítása, „kifoltozása”, is. e tekintetben egyáltalán nincs is versenytársuk.

ujabban kerültek előtérbe ezen a területen a szilícium-atomvázas műanyagok, a szilikonok, amelyeknek azonkívül, hogy kitűnően állnak ellent a savak, a lugok és a sók támadásának, valamint a légköri ultraibolya sugárzásnak, még egy igen előnyös tulajdonságuk van. szilíciumtartalmuk ugyanis a beton szilíciumával igen könnyen lép kémiai kötésbe, s ez lényegesen erősebb a pusztán mechanikai összekapcsolódásnál. így azután a szilikon sokkal kisebb mennyiségben is ugyanolyan hatásos védelmet biztosít a korrozció ellen, mint - bizonyos esetekben - a többi műanyag-diszperzió.

a gyárkéményépítő vállalat laboratóriumának - amely az egyetlen, az ipar konkrét igényei alapján ilyen kérdésekkel foglalkozó szerv - és az építéstudományi intézetnek a vegyészeti most megkezdtek a kutatásokat a szénatomvázas műanyagdiszperziók és a szilikonok együttes alkalmazásának kidolgozására. előzetes elméleti megállapításaik szerint ugyanis együttes alkalmazásuk a betonvédelemben összegezi majd jótulajdonságaikat. a jelenleg még kezdeti stádiumban lévő kutatások előreláthatólag az év végéig befejeződnek és megteremtik a betonépítmények olyan védelmének lehetőségét, amely a légkörből eredő támadásokkal szemben éppen úgy eredményes lesz, mint a savak, lugok és sók károsító hatásaival szemben. /mti /

-. -

Se

19,55
20.12

- 1 -